

LLUCMAJOR

de pinte en ample

REVISTA MENSUAL
Novembre 1988

Número 84 - Preu: 100 Ptes.

SEBASTIÀ CARDELL TOMÀS

CANÇONS POPULARS MALLORQUINES

LLUCMAJOR
1988

PRESENTACIÓ DE LES
«CANÇONS POPULARS
MALLORQUINES» DE
SEBASTIÀ CARDELL
PER MIQUEL SBERT

UNA INICIATIVA
LLOABLE:
LA SEMBRA
D'ARBRES AL
CARRER
SANT FRANCESC

SA FONT

C/. Font, 5 - Tel. 66 14 17 - LLUCMAJOR

- * JOIERIA
- * RELLOTGERIA
- * OBJECTES REGAL
- * REPARACIONS

NUEVAS MOTOSIERRAS

 **KOMATSU
ZENOAH**

POTENTES Y LIGERAS PARA TODAS LAS APLICACIONES PROFESIONALES

Son las más ligeras y con mayor potencia
en su clase para el profesional.

Las nuevas motosierras profesionales
para un alto rendimiento.

OBSEQUIAMOS CON
CADA MOTOSIERRA UN
AUTO-RADIO CASSETE
Y UNA CADENA PARA
REPUESTO. HASTA EL 31/12/88

 **COMERCIAL
GARCIA**
Y SERVICIOS, S. A.

Ronda Migjorn, 206
LUCMAJOR

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any VIII

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Llucmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Llucmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Càndida Gamundi
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcías
Catalina Janer
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llopart
Margarida Martín
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margarida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socías
Joan Socías
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Antoni Vadell
Francesc Verdura

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:
Sebastià Monserrat
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:
Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Fires i oferta cultural

Les fires són, efectivament, una realitat cultural; acceptar-ho no significa negar la importància econòmica de la massiva afluència de visitants al nostre poble un dia a l'any, sinó assumir que les ganes d'omplir l'oci d'un diumenge són allò que fa venir a la vila les generacions que cada any estiben l'entrada al carrer dels llavodossos. La despesa efectuada per la gent que puja a fira i el manteniment de la tradicional fermança fan que aquest dia, a desgrat de la presència —atractiva, d'altra banda— dels marxandos, no sigui un dia corrent per als petits i mitjans comerços de la nostra ciutat, que tenen així l'oportunitat de fer tombar una balança de vegades incerta i sempre difícil. Per a les indústries (que, de llucmajoreres, avui no en tenen res més que el concessionari), l'efecte mostrador de la darrera fira fa pagar la pena de la inversió i els esforços esmerçats a posar a la vista, de manera atractiva, els seus productes. Tot plegat, el volum de l'intercanvi fa que no pugui negar-se el vessant comercial de la festa, però això no nega que aquesta funció, originària i fonamental, ha cedit ja el primer lloc al caire simplement recreatiu d'una fira que torna a ésser de les primeres de l'illa.

És per això, que, tot i la important oferta cultural i recreativa privada, l'Ajuntament no pot deixar d'actuar sobre la funció motora i principal d'un esdeveniment important de la vida llucmajorera. D'una banda, oferint productes d'interès que no siguin als catàlegs privats i, de l'altra, ajudant, ordenant i millorant aquella part de les propostes privades que valori més importants. Si és cert que la iniciativa pública ha començat a posar a disposició del públic uns productes que difícilment serien al catàleg —música, exposicions de caire científic o didàctic, publicacions— també ho és que pateix encara fortes mancances. I l'oferta privada, llevat d'algunes excep-

cions, pateix una atrofia que l'immobilitza en propostes repetitives, d'atractiu decreixent i qualitat mediocre: el problema no és de noms, el problema és que cada any és el mateix.

Així, la política cultural firera d'un Ajuntament de recursos limitats, hauria d'assegurar el manteniment d'una oferta pròpia d'interès objectiu, millorant-ne la presentació, l'aspecte general i l'organització, i assegurant-ne la funcionalitat, definint els criteris de distribució de les publicacions i evitant fets com el tancament, l'horabaixa del firó, de l'Exposició del Certamen de pintura, o la presentació deplorable de la magnífica exposició de Geologia. També caldria prendre mesures, tendents a diversificar l'oferta privada i millorar-ne la qualitat, que anassin més enllà de la convocatòria de certamens artístics, —literaris, pictòrics, escultòrics— en un país que en té més que no artistes —escriptors, pintors, escultors—. L'Ajuntament també hauria d'actuar sobre els problemes espacials d'una fira polaritzada a plaça i el passeig —col·lapsant així l'únic eix que l'articula— creant nous punts d'atracció a la part Nord de la ciutat (S'Arraval, Ronda Antoni Ramis), i a altres centres (Convent, etc...) que permetin usar els altres eixos i els costats del quadrat.

Finalment, hem de felicitar la Comissió de Cultura de l'Ajuntament per l'elaboració d'un programa de fires que durant tres setmanes posà a disposició dels llucmajorers una llarga sèrie d'actes capaç de satisfer, com succeí amb el programa de Santa Càndida, qualsevol expectativa. Esperem que aquest esperit passi als altres dies de l'any a través d'iniciatives de resultats permanents de les quals volem creure que en són una primera mostra el Reglament de Normalització Lingüística o l'edició mai prou lloada de l'esperat llibre «Cançons Populars Mallorquines» del Sr. Sebastià Cardell.

CASA DE LA VILA

Ple Extraordinari del dia 21-10-88

Enllumenat del Poliesportiu i remodelació del carrer «Dos de Mayo» de S'Arenal

En un Ple extraordinari celebrat amb l'absència del regidor portaveu d'AP, Sr. Joan Miquel Catany, per trobar-se de viatge, l'Ajuntament de Lluçmajor va aprovar els dos únics punts de l'ordre del dia, tots dos referits a S'Arenal: l'enllumenat del Camp Esportiu (Camp Municipal d'esports) i la remodelació del carrer «Dos de Mayo».

MANIOBRES POLÍTiques

Certament, la vertadera i molesta oposició a l'actual govern socialista, la podem posar en la persona del regidor Sr. Rabasco, del CDS, el qual, abans de començar, va repartir als regidors i als mitjans informatius, un àlbum de fotos com a testimoni que és més urgent i necessari l'arranjament d'altres bandes de S'Arenal, plenes de fums i de brutor, que no la despesa de 45 milions en la zona del carrer «Dos de Mayo», quan —digué Rabasco— és de les més netes. Digué també aquest regidor, que aquest projecte, «és una maniobra política del PSOE per la qual cosa si voten afirmativament, segueixen el corrent a aquest govern...»

Davant del compromís motivat per les paraules del Sr. Rabasco, de justificar el vot sobre el tema del «Dos de Mayo», els distints portaveus dels partits es manifestaren d'aquesta manera:

-M. GARCÍAS del PSM va dir: «No necessitam que el Sr. Rabasco digui al nostre partit allò que hem de fer. Valorem positivament el projecte perquè respecta els pins i les zones verdes a més que és un lloc transitat per molts de ciutadans de totes les classes socials».

-M. CLAR d'UM: «Tot allò que siguin millores per a S'Arenal, de cara al turisme i el seu entorn, mereix la nostra aprovació. Serà, en tot cas, una maniobra política positiva per al poble...».

Sr. MANRESA, del PDP: «Conforme amb el projecte, creim que és necessari, sense oblidar allò de les fotos, però una cosa no pot espenyar-ne una altra».

Sr. ARTIGUES, del partit AP: «Ens abstendrem, per manca d'informació, en un tema de pressupost tan elevat. Creim que s'havia d'haver convocat un «concurs d'idees». Opinam, a més a més, que la meitat del pressupost, 25 milions, es podrien destinar a altres millores a S'Arenal».

T. GARCIES, del PSOE: «El Sr. Rabasco ens ha amollat un discurs dels que acostuma a fer. No el comentaré molt, només li diré que si pot ésser una maniobra política, però tot ho són, maniobres polítiques, però allò que fa falta és que siguin per al bé del Poble, i si és per a S'Arenal, que és actualment la salvació de l'economia de Lluçmajor, més per més. Quant a les deficiències del projecte, denunciades pel grup d'AP, els tècnics de l'Ajuntament diuen que no hi ha tals deficiències, i els hem d'escoltar...».

Proposta del Grup Municipal AP-PL al Ple de l'Ajuntament

El Grup Municipal AP-PL, va fer la següent proposta al Ple de l'Ajuntament el dia 31-10-88 i fou aprovada per unanimitat. La proposta deia textualment:

Fer constar en Acta, i comunicar-ho a la família, el sentiment de la Corporació per la mort, a l'edat de 87 anys i 65 de vida religiosa, de Sor Catalina Mas Caldes, fet que ha ocorregut a la India a la Ciutat de Madràs.

El dia 15 de març de 1923 la llucmajorera Catalina Mas Caldes, després del noviciat a França, fa la professió de vots religiosos a l'Ordre de les Germanes dels Pobres, ordre que té per finalitat dur als límits més extrems l'esperit evangèlic de l'ajuda al pròxim mitjançant la fe, la caritat i l'alegria cristiana de l'amor de Déu.

Seguidament és enviada a la India, immensa nació de contrastes, on al costat de la riquesa més opulenta hi ha la pobresa més indigent. Va desenvolupar el seu missatge i la seva tasca durant tots aquests anys a les ciutats de Madràs, Bombai, Bengalore i Secundarabad, assistint a desamparats, malalts i orfes, espargint consol i esperança on només hi havia desconsol.

Estimada de tots els qui l'havien coneguda i admirada de tots els seus superiors morí, després de llarg ministeri, aquesta religiosa llucmajorera allà a la llunyana India, tan lluny de la seva Mallorca i del seu poble Lluçmajor.

Premis del concurs de pintura sobre l'asfalt

La pintada sobre l'asfalt del Passeig d'En Jaume III es va realitzar el 8 d'octubre, organitzada per l'Obra Cultural Balear, com a un dels actes del programa de les Fires.

La participació va ser més nombrosa que en edicions anteriors, perquè foren 156 els nins i nines que deixaren la meitat del passeig ple de colors i d'alegria.

El jurat qualificador, constituït per Gabriel Thomàs, Miquel Bezares, Francesca Noguera i Margalida Martín va atorgar els premis —consistents en lots de llibres infantils i juvenils, patrocinats per l'Ajuntament— de la manera següent:

CICLE INICIAL:

- 1r. premi: Guillem Roig
- 2n. premi: Joana Moragues i Maria Barceló.
- 3r. premi: Maria Servera.

CICLE MITJÀ:

- 1r. premi: Margalida Parets.
- 2n. premi: Sílvia López.
- 3r. premi: Lluís Salvà.

CICLE SUPERIOR:

- 1r. premi: Macià Garcias.
- 2n. premi: Joana M. Llinàs i M. del Mar Aguiló.
- 3r. premi: Gabriel Segura.

Concedides les Beques Prefama 1988

Per segona convocatòria han estat concedides les beques PREFAMA per al curs 1988-89 segons proposta de la Comissió avaluadora de les peticions presentades, un total de 18, que se reuní al domicili social de l'esmentada empresa a Lluçmajor el passat dia 26 de setembre. La proposta fou acceptada i ratificada pel Consell d'Administració de PREFAMA, S.A. en una reunió celebrada també a Lluçmajor, dia 6 d'octubre, i a continuació de la qual s'entregà als becaris d'enguany la meitat de l'import corresponent (l'altra meitat s'entrega durant el segon trimestre).

Els becaris de PREFAMA, S.A. són ja dotze, sis corresponents a renovacions de beques de la primera convocatòria i sis de nova adjudicació. La relació és aquesta:

Renovacions:

- 1.- Joan B. Garau. 3er. Curs Econòmiques. Barcelona.
- 2.- Mª José Benítez. 2on. Curs Història. Tarragona.
- 3.- Federico Toledo. 2on. Curs Turisme. UIB. Palma.
- 4.- Margalida Garí. 2on. Curs Turisme. UIB. Palma.
- 5.- Andreu Fontanet. 5è. Formació Professional. Lluçmajor.
- 6.- Antònia González. 4rt. Formació Professional. Lluçmajor.

Noves adjudicacions:

- 1.- Mª Francesca Adrover. 1er. Físiques. UIB. Palma.
- 2.- Miquel Salvà. 1er. Empresarials. UIB. Palma.
- 3.- Rossella Dolci. 2on. Psicologia. UIB. Palma.
- 4.- Pere F. Torrens. 3er. Psicologia. UIB. Palma.
- 5.- Miquel Ginart. COU. Lluçmajor.
- 6.- Joana Carme Bonet. 3r. Batxillerat Lingüístic. Palma.

La Comissió avaluadora va estar integrada per membres representants de la docència, de l'administració educativa, de la Universitat de les Illes Balears, de la Conselleria de Cul-

Comissió avaluadora de les peticions de beca

tura, Educació i Esports, de l'administració local i del Consell d'Administració de l'empresa convocant de les beques. Aquests foren els integrants de la Comissió:

- 1.- Ilm. Sr. Andreu Crespí, Director Provincial del MEC.
- 2.- Ilm. Sr. Lluís Pinya, Gerent de la UIB.
- 3.- Ilm. Sr. Bartomeu Rotger, Director General d'Educació.
- 4.- Ilm. Sr. Joan Monserrat, Batle de Lluçmajor.
- 5.- Ilm. Sr. Miquel Sbert, Director de l'Institut de Batxillerat de Lluçmajor.
- 6.- Sra. Maria Vidal, Secretària del mateix Centre.
- 7.- Ilm. Sr. Miquel Adrover, Director de l'Institut de Formació Professional de Lluçmajor.
- 8.- Sr. Enric del Río, professor del mateix Centre.
- 9.- Sr. Baltasar Ramon, Conseller Delegat de Prefama, S.A.
- 10.- Sr. Joan Miquel, membre del Consell d'Administració de Prefama, S.A.

11.- Sr. Jaume Oliver, Assessor Cultural i professor universitari.

La valoració dels membres més qualificats de l'esmentada Comissió de les iniciatives culturals de PREFAMA, S.A. i, concretament, de la convocatòria de les beques, fou extraordinàriament positiva. D'altra banda, la satisfacció dels becaris i els resultats obtinguts a la primera convocatòria són l'expressió, des d'una altra perspectiva, de l'èxit d'aquesta projecció, socio-cultural de l'empresa llucmajorera.

La Junta general d'accionistes de PREFAMA, S.A. va donar llum verda a la creació d'una FUNDACIÓ CULTURAL i ja ha estat elaborat un projecte d'Estatuts de l'esmentada fundació; es prepara la constitució del seu Patronat i la firma, davant notari, de l'acta pública de creació. D'aquesta forma quedarà canalitzada jurídicament tota l'activitat cultural i social de l'empresa llucmajorera, capdavantera en la projecció de les seves inquietuds més enllà de l'exclusiu guany econòmic.

**FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA**

C/ d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

**Si qualche persona major necessita
companyia els capvespres, de 4 a 8,
adreçau-vos al Tel. 27 23 63 els
vespres i demanau per Francisca.**

Premis del Certamen de pintura i aquarel·la del PSOE

El passat 14 d'octubre es va realitzar el veredict del certamen de pintura i aquarel·la organitzat per l'Agrupació socialista de Lluçmajor-PSOE.

Participaren al certamen 21 quadres pintats per jovenets, els quals foren exposats els darrers dies de la Fira a l'edifici de l'Associació de la Tercera Edat.

El jurat qualificador va estar compost pels pintors locals: Catalina Aguiló, M. Antònia Noguer, Bernat Monserrat, Josep Manresa, Salvador Cabot, Martí Monserrat, Joan Calafat i M. Puigserver Lara, els quals, després d'una llarga deliberació concediren els premis per categories:

De 10 a 13 anys, a Antònia Mora.
De 10 a 13 anys, a Antoni Rubí.
De 14 a 17 anys, a Damià Fullana.
De més de 18 anys, a Catalina San-

tandreu.

De més de 18 anys, a Bartomeu Salvà.

I un accésit a l'única aquarel·la presentada, de Josep Berrocal.

Els premis consistiren en unes precioses plaques amb les corresponents inscripcions i uns bons premis, el preu dels quals sumava 53.000 pts. gràcies a la col·laboració de SA NOSTRA, Galeria d'Art Colom, Ca n'Alegia, Cristalleria Lluçmajor i Prefama S.A.

Els organitzadors agraeixen la participació de tots (dels pintors, del jurat, dels col·laboradors i també la del públic visitant de l'exposició) i pensen repetir i superar la present edició. Des de les planes de la revista volem encoratjar-los a seguir endavant.

Àrea de Sanitat i Serveis Socials

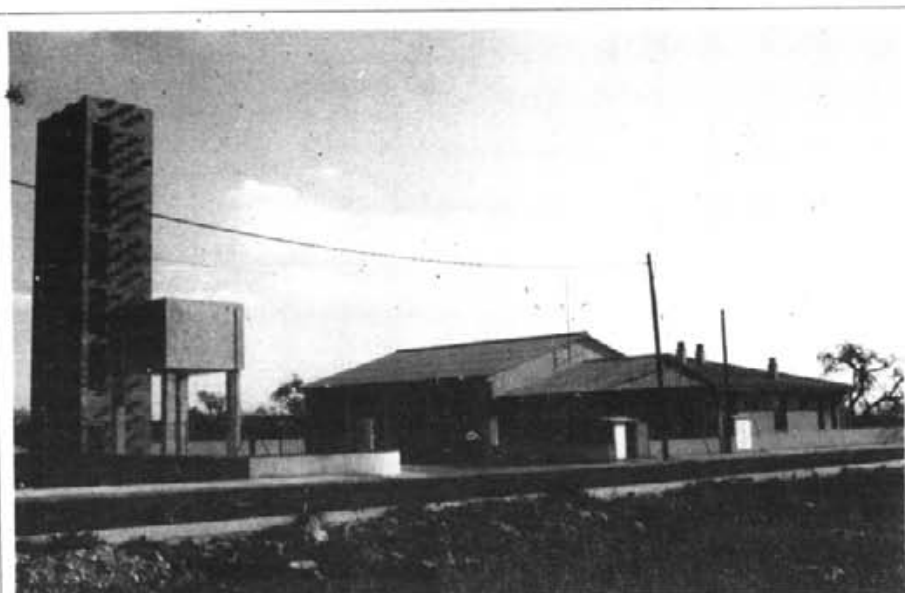
Dimecres, dia 26 d'octubre, va tenir lloc una reunió al local de SERVEIS SOCIALS (C/ Constitució, 18) convocada per l'Ajuntament a través de l'anomenada Àrea de Sanitat i Serveis Socials.

El regidor, cap de la Comissió de Participació Ciutadana encetà la reunió amb el primer punt de l'Ordre del Dia basat en l'anàlisi de l'actual situació d'aquests Serveis.

Es va comptar amb l'assistència de la majoria d'entitats constituïdes: associacions de la 3ª edat (S'Arenal i Lluçmajor), representants d'APAS (col·legis i Escola Municipal d'Infants), premsa local («S'Arenal de Mallorca» i «Lluçmajor de Pinte en Ample»), Parròquies, Metge titular, Comare, ATS, representants de la Residència, Coordinadora de minusvàlids..., amb la presència també de l'equip de Serveis Socials (Assistents Socials, Psicòloga i Treballadora Social).

L'objectiu primordial de la reunió va ser marcar prioritats a l'hora de donar suport a unes entitats concretes. Després de les intervencions de diversos membres assistents es va arribar a la conclusió que eren tres les prioritats a tenir en compte: Joventut, 3ª edat i el tema referit a persones amb discapacitats. També es va qüestionar la possibilitat d'un local per a transeünts, un menjador per a la 3ª Edat, entre d'altres temes de no menor interès. Sembla que les entitats tenen il·lusions per treballar conjuntament i després de properes reunions, la línia a seguir es veurà més evident.

El regidor A. Crespí va valorar aquest encontre de molt positiu per quant entre tots serà més fàcil d'arribar a elaborar un mètode de treball i fomentar les activitats, totes molt lloables, de les entitats esmentades.

Nou Parc de Bombers

El passat mes d'octubre es va inaugurar el nou parc del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament, situat al carrer de St. Isidre.

Inauguraren aquest parc el president del CIM: Sr. Joan Verger, el batle de Lluçmajor, Sr. Joan Monserrat, el capità de la Guàrdia civil: Sr. Sebastià Méndez, el cap dels bombers del Consell: Sr. Antoni Ferragut, el director de l'àrea de protecció ciutadana de l'Ajuntament de Palma: Sr. Joan Feliu, el batle de Ses Sa-

lines: Sr. Miquel Rigo, el de Campos: Sr. Guillem Mas i el d'Algaida: Sr. Gabriel Salas.

El parc s'ha construït en un solar de quasi 2.300 mts. quadrats i les edificacions n'ocupen prop de 600. L'edifici consta d'una torre de cinc pisos i soterrani, amb un gran pati perquè els bombers hi facin exercicis, a més d'un pou de pràctiques de deu mts. de profunditat i un annex amb un depòsit elevat de 24 mts.

El pressupost total de les obres és de 45 milions de ptes. Es tracta d'un dels parcs de bombers més complet de Mallorca, juntament amb els de Calvià, Inca i Manacor.

La plantilla està formada per 12 bombers i 3 vehicles antiincendis i les activitats s'entendran a tota la comarca llucmajorera i fins i tot als pobles veïns.

Cinquè aniversari de l'Escola Municipal d'Infants

El passat dia 10 d'octubre, l'escola Municipal d'Infants va celebrar el cinquè aniversari, amb tal motiu vàrem convidar tot el poble, especialment tots els nins que han passat per l'Escola al llarg d'aquests cinc anys i es va aprofitar l'avinentsa per batejar l'Escola amb el nom de «FADA MORGANA».

A les 5 de l'horabaixa va començar la festa amb l'arribada dels nins, pares i padrins... i la geganta «FADA MORGANA» els va rebre ballant al pati; després de fer un poc de bulla entre les rialles dels grans i les cares assustades dels petits, el regidor Antoni Crespi va fer una ressenya del nom escollit i va descobrir la placa provisional que les Educadores havien dissenyat.

Com en tot aniversari, no podia faltar la tortada, en aquest cas geganta, de xocolata, i tots els nins, després de cantar allò de «Escoleta, molt d'anys», ajudaren a la geganta Morgana a apagar les cinc grans espelmes. Poc temps va durar la tortada perquè tothom va voler tastar-la i igualment va passar amb els caramels, dolços i llepolies... que els nins agafaven a grapades.

Per acabar la festa, el grup «S'ESTORNELL» ens va animar amb música i un espectacle de titelles de fils.

Al mateix temps, els pares podien mirar el petit arxiu que té l'escoleta de cada curs i recordar com eren els seus fills anys enrera.

Quan va arribar la fosca s'anava acabant la bauxa i tots ens anàrem ben contents per haver conviscut

una estoneta plegats després d'un temps de no haver-nos trobat.

Agraïm la participació de l'Ajuntament i de l'Associació de pares que feren possible aquesta festa i esperam que recordeu que cada any tenim una cita dia 10 d'octubre. Molts d'anys!

EL NOM

El nom de «FADA MORGANA» el vàrem triar pensant amb els nins que fan molt de cas als personatges de contes i rondalles i sobretot a les fades, i com que a la vila tenim entre els gegants de Santa Cànida, la famosa «FADA MORGANA», decidírem posar aquest nom a L'Escola i tenim la geganta sempre amb nosaltres.

Actuació de la Banda de Cornetes i Tambors a «Aquacity»

La Banda de Cornetes i Tambors de Lluçmajor va fer una actuació al Parc Acuàtic de S'Arenal («AQUACITY»), en companyia dels seus pares. Després de l'actuació els qui volgueren varen nedar i disfrutar de totes les instal·lacions aquàtiques.

Des d'aquestes planes, els components de la Banda volen donar les gràcies al director d'«AQUACITY», Sr. Gil i a en Martí Fons per l'atenció que varen tenir amb tots ells.

El Ple Ordinari del 31-X-1988

Primerament i com és preceptiu, es va aprovar l'acta del Ple anterior.

El primer punt va ser la informació sobre la sol·licitud de la plaça de Secretària de l'Ajuntament, d'una senyoreta de Madrid.

A continuació el regidor d'Hisenda va informar sobre la conveniència d'augmentar les tarifes d'ordenances fiscals, la qual cosa fou aprovada amb el vot en contra del regidor centrista Rabasco, per entendre que no s'havia d'incrementar més la pressió fiscal. No se va aprovar el

canvi d'ordenances per aconseguir que els establiments que treuen molts de fems, com són els supermercats, en lloc de pagar 7.000 pts. (actualment marcades per les ordenances) n'havien de pagar 10.000.

AP va demanar que se'ls informés detalladament a una comissió abans de demanar-ne el seu vot favorable al Ple. El Sr. Tomàs Garcies va contestar que no s'havia fet així perquè el problema havia sorgit aquests dies amb la negativa per part dels recollidors de fems per endur-

se'ls d'un establiment que els tenia en males condicions i que el cost de la recollida era molt elevat: en aquest punt no hi va haver acord.

També es va aprovar posar a cada cotxer de les cotxeries que ho sol·licitassin, un disc de prohibit estacionar, pagant una taxa municipal.

Es va concedir a l'única empresa que hi havia participat, la concessió de l'explotació de la publicitat del terme.

Seguidament es va aprovar l'augment del preu de la residència a 45.000 pts. per persona i, en cas de no poder pagar-les, pagarien un terç de la quantitat de la paga de jubilació. El Srs. Caldés (PSOE) i Monserrat (AP) estaren d'acord per quant a més a més s'havia de mirar, tant dels residents nous com dels antics, si tenien altres tipus d'ingressos particulars, i, en cas afirmatiu, que pagassin les 45.000 pts., ja que es podia donar el cas que hi hagués gent amb moltes rendes i que, per tenir una petita jubilació, pagassin menys.

El portaveu d'AP va demanar si existia alguna normativa per a l'ocupació de la vida pública; el regidor d'Hisenda li va contestar que sí però que no s'aplicava. El Sr. Clar (UM) li va respondre que no era just que mentre hi hagués casos com el d'un funcionari de l'Ajuntament que ha tenguut durant un any i mig una camionada de gravilla damunt la voravia, a S'Estanyol, havent de davallar per poder passar, i que no s'hagués dit res.

A proposta del Sr. Manresa es va decidir que els camions que vagin a tirar bagatge a les pedreres de Galdent hauran de pagar una taxa.

També a proposta del mateix regidor es va reduir l'edat d'entrada a la Residència de 65 a 60 anys.

En el capítol de precís i qüestions, es va esmentar la mort de la religiosa llumajorera que tants d'anys va estar a Missions, manifestant el sentiment de la corporació, lloant la vida de la religiosa, la qual cosa va constar en acta.

El Sr. Manresa va recordar que ell havia votat a favor de la urbanització de So n'Antelm amb la condició que només es treguessin 3.600 l/hora d'aigua del pou de Son Gall. Si no es feia així, tornava enrera, si era possible.

El Sr. Miguel Clar va demanar que s'arreglassin les faroles de la Ronda Migjorn, i els d'AP demanaren quan s'obriria el nou Dispensari.

Respecte d'aquesta segona qüestió el Sr. Batle contestà que dia 7 vendrien els de Ciutat per a la compra del mobiliari.

També els membres del grup Popular varen demanar que periòdicament els serveis municipals fessin neteja pel poble ja que hi ha racons i cases sense habitar on el carrer està brut, una altra pregunta

Donam la mà als ajuntaments,

construïm Mallorca plegats.

El Consell Insular de Mallorca du a terme en col·laboració amb els municipis petits de l'illa, un ambiciós programa de realitzacions que és el resultat d'una estreta cooperació en matèria tècnica, jurídica i econòmica i en una àmplia planificació d'acció en els camps més importants de l'activitat ciutadana diària.

El Consell Insular de Mallorca ofereix als diversos municipis una ajuda inestimable en matèria d'assistència social als ciutadans, de foment de la cultura popular, de dotacions d'infraestructura esportiva als pobles, de potenciació de les activitats econòmiques i socials, de creació de llocs de feina, de construcció de carreteres, de protecció del medi ambient i de tot quant s'ha de menester perquè els petits municipis de la nostra illa puguin disposar d'unes dotacions d'infraestructura adequades a les seves necessitats.

**Per nosaltres,
els més petits són els
més grans.**

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

va ser referida a la informació del cost addicional del «Salón», com estava l'assumpte del pou de Son Garcias i que es cercàs alguna solució al problema de les clavegueres que fan olor i sobre la partida o no de la Creu Roja de Lluçmajor.

A aquesta darrera pregunta els contestaren que no però que demanaven un adreçament de l'edifici.

El Sr. Rabasco va manifestar que com que les modificacions que es volen fer al carrer arenaler «Dos de Mayo» eren il·legals, ja que era necessari un projecte de modificació del PGOU, si no és feia així posaria un recurs de reposició per modificacions al tractat del Pla, a la qual cosa el regidor d'Urbanisme digué que no era veritat. Seguidament, Rabasco va demanar explicacions pel vallat d'un solar que no era de l'Ajuntament i se li contestà que es va fer a petició dels pares d'alumnes de l'Escola de S'Arenal perquè representava un perill per als al·lots.

També va demanar per què els doblers (300.000 pts) que s'havien donat a les urbanitzacions perquè es pagassin uns guàrdies jurats, i a d'altres no se'ls havia donat res. Posà com exemple, la de Son Verí, el president de la qual D. Damià Sastre no sabia res de la subvenció. El Sr. Tomàs Garcias va rebatre aquest punt dient que al president se li havia enviat un avís certificat perquè passàs per l'Ajuntament, per fer-lo aquesta comunicació però no ho va fer; per això es donaren els doblers corresponents a Son Verí, a les altres urbanitzacions. Actualment, va continuar dient, que ja s'havia conversat amb el Sr. Sastre i se li enviarà un peó per netejar la zona.

El Sr. Tomàs, afegí que l'únic que cercava el Sr. Rabasco amb totes aquestes acusacions, que després el fiscal desestimava com havia fet en una anterior ocasió, era desprestigiar-los per allò de «habla mal que algo queda».

El Sr. Rabasco va tornar contestar al·ludint que no entenia com podia ser que el Sr. T. Garcias sabés allò del recurs desestimat si ell no n'havia tengut cap notificació i va qüestionar la possibilitat d'averigüacions a través de la influència del poder Central.

La discussió ja s'havia fet més forta i el Sr. Tomàs va replicar d'aquesta manera: «això és degut a que el nostre advocat ja mos ho ha comunicat, cosa que no deu haver fet el seu i no a causa del poder central ni a la Verge Santíssima».

Mentre hi havia tota aquesta disputa, una persona del públic la va intentar gravar i el batle li va prohibir.

Acte seguit, un ciutadà va sol·licitar la paraula per demanar al regidor de cultura per què el dia del Firó, la gent va trobar tancada l'exposició d'aquarel·les. Afegí,

el mateix ciutadà, que a més del municipal que vigila la sortida de l'Escola pública, davora el bar de Can Tofolet, també n'hi hauria d'haver un altre a la part de baix on els al·lots travessen i amb la circulació hi ha més perill.

De la primera qüestió, el Sr. Macià Garcias, va dir que el fet que tancassin l'exposició havia estat per problemes de la persona encarregada de guardar, i respecte del segon tema, que es miraria de solucionar-ho però que, de totes maneres, corresponia al regidor responsable de circulació.

La darrera persona que va intervenir va ser la mateixa que havia intentat gravar la discussió anterior i va explicar la prohibi-

ció feta pel Sr. Batle volia dir que les gravacions no eren permeses en els plens, mentre que sí ho eren en d'altres Ajuntaments i que, en algunes fins i tot, les feia gravar el propi Batle. El Sr. Batle, per al·lusió, li va contestar que en tenia notícies perquè en alguns Ajuntaments es veu que no es posaven d'acord sobre el que s'havia dit o no a l'hora de constar en acta i que es deixava fer la gravació per tal d'evitar aquests malentesos, però que era ell qui ho havia d'autoritzar, a la qual cosa l'interlocutor va replicar demanant què feria en cas que fos la premsa qui ho volgués gravar. Per acabar, el Sr. Batle li va respondre: «No li importa a vostè el que faré amb la premsa».

Una iniciativa lloable

Redacció

Es digne d'esment i de lloança l'activitat dels veïns del carrer de Sant Francesc, els quals veient que el seu carrer, com molts d'altres de la vila, seria més alegre si hi havia arbres que a més en l'estiu preservarien les façanes de les cases del bater de sol i a més serien un bon para-sol per a les dones que surten a cercar la fresca al carrer.

El Sr. Bartomeu Amengual, del «BAR S'AN FRANCISC» va ser qui, després d'haver parlat amb els veïnats del carrer, va fer les passes necessàries perquè el que desitjaven es fes realitat. Va anar a l'Ajuntament on després de parlar amb el Sr. Tomàs Garcias, el qual donà el vist i plau a la iniciativa dels veïnats, ho posaren en marxa.

Les condicions posades pel Consistori varen ser que els que volien arbre s'havien de fer el clot. Una vegada fet, l'Ajuntament es faria càrrec de posar-hi la vorera i sembrar-hi els arbres.

Els arbres ja hi són i d'aquí a un parell d'anys, canviaran la fesomia del carrer.

Aquest enteniment entre ciutadans i Ajuntament és positiu per a ambdues parts, i sobretot per als arbres perquè és ben segur que els que han pagat el clot el cuidaran com si fos seu.

Al carrer «Pere de Son Gall», també es varen organitzar el Sr. Pere Muñoz va fer les mateixes passes que s'havien fet al carrer de St. Francesc. El Consistori també els va donar el sí amb les mateixes condicions; però aquí la cosa no va anar tan bé. Quan ja s'havien fet

mitja dotzena de clots a la voravia de Tramuntana se n'adonaren que baix de la de Migjorn hi passen tubs d'electricitat. Es posaren amb contacte amb GESA el qual els va senyalitzar per on passaven exactament les conduccions elèctriques i va coincidir amb el lloc on s'havien de fer els clots.

Els de damunt la voravia ja estan tapats i l'Ajuntament ha donat permís per tal que es facin tots baix la voravia. Esperam que aviat el Carrer Pere de Son Gall sigui tan plantós com el de Sant Francesc i que l'exemple d'aquests ciutadans sigui seguit per molts d'altres.

Tot això contribueix a fer el poble més acollidor.

S'Arenal

Assemblea General de la Federació de la 3ª Edat

A un dels hotels de la nostra zona turística llucmajorera, tingué lloc l'Assemblea General de Balears de la Federació d'Associacions de la Tercera Edat. El Coordinador, fou en Gori Daureo, president de la junta local. Representants de les Associacions de Mallorca, Menorca i Eivissa, estaren dos dies de treball assembleista. I un dels més transcendents acords que es varen prendre, fou el canvi de president balear. Aquest darrers quatre anys el màxim responsable fou en Ferran Rodríguez Llorens, arenaler d'estiu i estiuja en el carrer Salut. Des d'ara, emperò, el president de nova votació democràtica, és en Rafel Socias Miralles, montuier. Això pels quatre anys propers.

En la cloenda, dinar inclòs, varen presidir junt als senyors Rodríguez i Socias: el tinent de batle Manolo Rodríguez; Joana Gual, regidora de l'Ajuntament de Ciutat; Antoni Mas i Carles Valdés de «Sa Nostra»; Bartomeu Sbert en representació de l'Associació d'Hotelers, entitat que donà gratuïtament estància als respectius presidents de les illes germanes i d'alguns mallorquins. És com en Gori Daureo i alguns directius.

Amb els parlaments de costum es tancava l'esmentada assemblea.

Una delegació de dirigents i tècnics russos va venir a visitar les nostres empreses

estat molt discutit a S'Arenal, a nivell de polítiques, les circumstàncies que es donaren en el Ple Municipal del dia 21 d'octubre del mes passat. La cosa fou moguda. Intervencions de la majoria de regidors i absència al Ple, per estar de viatge, de Joan Miguel Catty, cap de l'oposició. Les obres de remodelació del carrer Dos de Maig començaran aquest mes de novembre.

VINGUEREN ELS RUSSOS

Una delegació russa, de dirigents i tècnics, composta per vuit persones van visitar S'Arenal. Vingueren per veure el funcionament de les nostres empreses. La Delegació Soviètica estava encapçalada per el senyor Valkària, president del Comitè Agroindustrial de Atauropol i Kabardin Valkària.

La comitiva va visitar «La Granja Sayja» de Damià Sastre: després l'Associació d'Hotelers: el «Royal Cristina»; Riu Hotels; Aquacity; i el «Tenis Arenal» amb el seu nou gimnàs, un dels millors de Mallorca.

Te hem de dir que foren impecablement atesos i que els visitants es mostraren molt interessats per tot. Prengheren infinitat d'apunts, es mostraren sorpresos de veure com funciona una associació hotelera o una granja com «Sayja» o les cuines del Riu Center i sobretot les interessants instal·lacions den Pere Canals, on a més

hi dinaren.

VISITA

El batle Joan Montserrat i el tinent de batle Tomàs Garcies, amb una representació de l'Associació d'Hotelers de la zona, visitaran la propera setmana les instal·lacions de la Federació Hotelera Balear, a Palma. Una mostra més que hi ha diàleg per part municipal. Com és sabut, per part de l'Ajuntament de Palma no es pot comptar amb aquestes satisfaccions. Lamentablement lo de Ciutat. Perquè l'indústria hotelera és una de les més importants de les nostres illes. I sobretot de S'Arenal i Platja de Palma i Can Pastilla.

IV CONCURS REDACCIÓ EN CATALÀ

Per quarta vegada es convocarà el concurs de Redacció en Català, amb el patrocini del CIM i organitzat pel diari «S'Arenal de Mallorca», amb la novetat que aquest concurs, també s'inclouràn els col·legis de Llucmajor i Ciutat. Hi haurà premis en metàl·lic, medalles, trofeus, diplomes per als respectius guanyadors, segons ens anunciava en Mateu Joan Florit, director del diari. I per cert aquest director s'acaba de comprar un cotxe nou, un opel Cadett darrer model. Es veu que dóna això d'escriure diaris en català. Enhorabona Mateu.

Mateu Sbert

IL·LUMINACIÓ AL CAMP D'ESPORTS DE SON VERÍ NOU

El nou camp municipal d'esports situat a «Son Verí Nou» serà degudament il·luminat, segons un acord municipal en el qual es destinen quasi dotze milions de pessetes per tal com és, a més de gastar-se quatre milions i mig per dur-hi la llum d'alta tensió i estació transformadora.

Per altre part, les obres segueixen a ritme acompanyat i sense nirvis. El que si té nirvis i molts és el president de l'U.D. Arenal i els seus directius, que pensaven poder jugar al nou camp municipal. ara que l'equip aguanya i a més jugant a Tercera Nacional.

CARRER DOS DE MAIG

El carrer Dos de Maig serà remodelat, mitjançant un desembolsament de devers cinquanta milions de pessetes per part municipal. Per cert ha

La primera demostració es realitzà a l'Hotel San Francisco de S'Arenal

La Conselleria de Comerç i Indústria ha posat en marxa un programa de diagnòstics energètics en el sector hotelier

El passat dia 13 d'octubre va tenir lloc, a l'Hotel San Francisco de S'Arenal, la realització d'un diagnòstic energètic de l'esmentat establiment hotelier.

A aquesta demostració assistiren el Conseller de Comerç i Indústria, Gaspar Oliver, el Director General d'Indústria, Lluís Morano i el Cap del Servei d'Energia i Medi Ambient, Pere Nadal.

Els objectius bàsics del programa de diagnòstics energètics en el sector hotelier de Balears són els següents:

a) Conèixer el consum d'energia de les instal·lacions de l'establiment, així com l'estat i eficiència energètica d'aquestes.

b) Emetre un dictamen sobre l'estat actual de la gestió energètica de l'establiment.

c) Presentar les possibles millores a introduir a l'establiment que conduixin a un estalvi energètic, informant l'empresari del cost i del possible estalvi de cada una d'aquestes millores.

Per a dur a terme aquests objectius la Con-

selleria de Comerç i Indústria ha contractat a un equip expert a l'Assessorament Energètic al sector terciari (ENERBUS) proveït de vehicles amb l'instrumental més modern per a l'adquisició de dades.

En els diferents establiments es realitzaran determinacions experimentals (controls de combustió i càlcul de rendiments de calderes, control de consums elèctrics, etc.) i la recopilació de la informació disponible per part dels Directius i Tècnics de manteniment de l'establiment en qüestió (Plànols de planta i constructius, punts de llum, hores de funcionament anual, tipus de manteniment, rebuts de consum de combustibles i elèctrics, etc.).

Com a resultat de les anteriors variables i en base al suport informàtic de programes de càlcul, es redactarà el corresponent diagnòstic, que recollirà les possibles millores i innovacions tecnològiques que permetin a l'establiment una gestió energètica més racional, més econòmica i en definitiva més competitiva.

S'Escola de «Son Verí» de S'Arenal de Llucmajor: Premi Nacional d'Educació Vial Escolar

Fa quatre anys que la Direcció General de Tràfic organitza un Concurs d'Educació Vial Escolar per a les escoles d'EGB. Aquest concurs consisteix en fer una revista sobre el tema.

FASE AUTONÒMICA

L'escola de S'Arenal del carrer «Sant Bartomeu» obtingué el Primer Premi de Dibuix Infantil (1ª categoria) i, per segon any consecutiu, el Primer Premi Autòmic del cicle mitjà (quart nivell). També fa dos anys que participen en el Programa Radiofònic sobre Educació Vial que organitza la Direcció Provincial de Tràfic i l'emissora Radio Balear d'Inca titolat: «La educació vial en el cole». Enguany, l'Escola de «Son Verí» també participà en el Concurs Nacional d'Educació Vial Escolar i varen obtenir el Primer Premi Autòmic del cicle superior.

FASE NACIONAL

Els treballs guanyadors de la Fase Autònica,

tant del cicle mitjà com del cicle superior, concuren a la Fase Nacional. En aquesta fase s'estableixen tres premis per cada un dels dos cicles. En aquest cas, el treball de s'escola «Son Verí» titolat: «Es necesario estudiar educación vial», coordinat per la mestra Catalina Balaguer Bestard i del qual en són autors alumnes: Antoni Bustamante, Antoni Expósito, Susan Tomàs, Cristina Gila, Pere Quintana, Joan Oliver, Joan Miquel Gallego i Blai Ferrer, obtingué el Tercer Premi Nacional.

A més de molts d'obsequis que reberen els alumnes participants, la mestra coordinadora i l'escola, cal destacar un viatge per Castella-Leon, amb una estança de quatre dies a Salamanca -seu del Centre Superior d'Educació Vial- on han disfrutat d'una estança molt agradable i profitosa.

Des d'aquí la millor enhorabona i a seguir amb l'educació vial que és un capítol molt important a tenir en compte a totes les escoles.

«Cançons Populares Mallorquines»

de Sebastià Cardell i Tomàs

per Miquel Sbert i Garau

Als obradors de la Impremta Moderna, de Lluçmajor, el 29 de setembre d'enguany, s'acabà d'imprimir el llibre el títol del qual encapçala aquestes paraules. L'obra, editada amb les aportacions econòmiques de l'Ajuntament de Lluçmajor i «La Caixa», constitueix una fita remarcable dins el panorama cultural de la nostra vila.

CANÇONS POPULARS MALLORQUINES és, ni més ni manco, un recull de cançons tradicionals populars que conté el fruit de les recerques folklòriques que, en el camp de l'anomenada poesia oral, Sebastià Cardell ha anat realitzant al llarg de molts anys.

És ben coneguda, entre nosaltres, l'afecció de S. Cardell al nostre folklore, en general, i a la poesia tradicional popular en particular. El seu Pregó de Fires del 1985 (publicat l'any següent sota el títol «La cançó popular») constitueix una mostra evident d'aquesta devoció, tant per les idees que presenta com per l'aportació inicial d'un tast de les cançons que havia anat arreplegant al llarg dels anys. Fou, el Pregó, una mena de promesa del llibre que avui tenim entre les mans.

L'origen de l'obra de Sebastià Cardell hem de cercar-lo en una col·lecció de cançons populars que ell mateix recollí, ordenà, catalogà i, com diu el P. Ginard «imprimí», l'any 1952. Aquest recull original procedia principalment de les cançons que l'investigador havia arreplegat de viva veu dels seus pares, Antoni Cardell Cardell i Antonina Aina Tomàs Pastor. Aquest recull, elaborat amb tota cura, tramès al Pare Rafel Ginard Bauçà, autor del gegantí **CANÇONER POPULAR DE MALLORCA** per a la seva inclusió, com a contribució desinteressada en l'obra de l'insigne folklorista franciscà. La resposta

del P. Ginard Bauçà fou tan noble com el gest del nostre autor: el franciscà renunciava a la publicació del recull de S. Cardell dins l'anònim del **CANÇONER POPULAR DE MALLORCA**, li'n regreia l'obsequi i públicament palesava la seva admiració pel nostre Sr. Cardell en un article al «Diario de Mallorca» el dia 14 d'agost del 1955 (article que és reproduït en versió catalana com a pròleg del llibre de S. Cardell).

Des d'aleshores ençà S. Cardell, entre molts altres treballs relacionats amb la cultura catalana, ha dedicat els lleures que la seva intensa activitat docent li permetien a recollir amb una delectació persistent tota quanta corrandà, glosat, codoлада o romanç, complet o fragmentari, clar o obscur, li venia a les mans i, amb paciència de sant Job, n'ha fet la transcripció, l'ha percaçat insistentment a les pàgines del **CANÇONER** de P. Ginard o en d'altres corpus folklòrics, i, per damunt de tot, li n'ha extret la lleccor, aquella essència viva de la llengua, que és la base de tota la tasca cultural de Sebastià Cardell al llarg de molts anys.

Fruit d'aquestes curolles, d'aquestes romàntiques curolles en el context d'un món dominat pel materialisme més barroer, és el llibre que ens ocupa. La compilació de poesia tradicional de S. Cardell, constitueix un corpus cançonerístic molt respectable dins el conjunt de les publicacions d'aquesta naturalesa que s'han fet a Mallorca des del segle passat als nostres dies. Tant des del punt de vista de la freda estadística (1.908 cançons, de les quals 1.823 s'ón de les anomenades «curtes», és a dir, d'entre quatre i sis mots, que representen un total de 11.890 versos) com des d'altres perspectives menys asèptiques, però ben probablement molt

més suggerents als nostres ulls de lectors no especialitzats. Considerem-ne alguns d'aquests extrems:

En primer lloc, voldria remarcar el rigor en les transcripcions. Només aquells que, per sort o per desgràcia, s'han enfrontat amb la necessitat de posar «en bona ortografia», i amb un respecte rigorós al transmissor oral, poesies populars saben com és d'aspra, tediosa i ingrata aquesta tasca. Les imprecisions de tota mena, la foscor de molts mots i fragments, la reiteració, les llacunes de memòria, les interrupcions, els encavallaments i tantes i tantes traves que sorgeixen en el camí del folklorista són entrebancs que només poden aconseguir-se amb una preparació afinada (que Sebastià Cardell ha aconseguit al llarg dels anys amb l'esforç personal i amb un aprenentatge gairebé autodidacta) i amb una paciència i un amor per la feina sense límits.

En segon lloc, és obligat fer referència a la catalogació i classificació dels materials presentats. S. Cardell, fidel a l'exemple del seu mestre, el P. Ginard i Bauçà, ha optat per la classificació **temàtica**, que, en obres d'aquest tipus, no adreçades a especialistes sinó al lector en general, sembla la més adient. Així, a imitació del magne **CANÇONER POPULAR DE MALLORCA**, ha dividit el seu llibre en quatre parts, les tres primeres contenen les cançons **curtes** i la darrera és integrada per les anomenades cançons **llargues**.

La primera part conté, amb les variants, 715 cançons **amoroses** i correspondria al primer tom del **CANÇONER** del franciscà, pare de la nostra cançonerística. Continuant amb el paral·lelisme, a la segona part (tom II del CPM) hi trobam 510 mostres de cançonets referides a **animals, arts i oficis, astres i temps, camperoles,**

*També a Lluçmajor vos oferim servei 24 hores amb la tarja
«SA NOSTRA» del caixer automàtic
Sol·licitau-la*

CAIXA DE BALEARS
«SA NOSTRA»

casa i vestit, danses, endevinalles (n'hi ha 100 d'endevinalles, moltes d'elles ben presents a la memòria del poble i inèdites fins ara en una publicació semblant), **humorístiques i satíriques**. Quant a la tercera, podem llegir-hi 598 cançons de temàtica diversa que abraça des de temes infantils fins a cançons de vida humana, passant per localitat:

(Ses dones de Llucmajor no saben beure amb gerreta, només amb carabasseta aiguardent de sa millor. (22, pag. 161))

marina i pesca, narratives, noms personals i religioses. La quarta part (tom IV, CPM) s'estructura en tres blocs (glosades, codolades i romancer) dividides cada una d'elles en temes i subtemes que informen el lector sobre les característiques i sobre la naturalesa de la composició. Les variants i un suplement que conté les peces **Es set dolors de Maria, la Representació i El rellotge de la mort i la passió de Crist** tanquen el recull poètic confeccionat per S. Cardell.

Si parlàvem de dificultats a l'hora de les transcripcions, són infinitament superiors els problemes amb què s'enfronta el compilador quan intenta d'encabir cada cançó en l'apartat temàtic que més s'aproxima al contingut de la corrandia. Perquè, naturalment, són infinites les cançons no monotemàtiques, són innumbrables les cançons ambigües, són extraordinàriament freqüents les cançons de significació obscura, són centenars les cançons que es repeteixen amb lleugeres o no tan lleugeres modificacions que indueixen el dubte de classificar-les com a variants o com a cançons noves (de tema diferent o no). Són tan ingents els materials acumulats que l'enteniment del classificador perilla contínuament de perdre's en una caos de ditxes i fitxes, paperam i conceptes barrejats i anàrquics. Molt sovint les cançons, paraula lliure al vent en definitiva, semblen voler escapolar-se dels marges estrets en què l'estudiós vol encorsetar-les, tot etiquetant-les i domesticant-les. En aquesta tasca, gairebé kafquià, Sebastià Cardell hi ha esmerçat hores i hores de la seva jubilació activa, ha manllevat hores al repòs i a l'esplai i amb una constància sense límits, amb una dedicació obsessiva ha lluitat, s'ha barallat amb els fruits de la seva recol·lecció, del seu abundós esplet, i ha culminat amb un encert remarcable el seu objectiu.

Però la seva tenacitat no s'ha limitat a això, conscient que la seva tasca d'investigador rigorós era tributària del seu gran precedent el CPM, ha registrat fulls i fulls i ha anat cercant a l'obra definitiva del P. Ginard les cançons per ell recollides de viva veu i, quan ha hagut realitzat la tro-

balla, n'ha deixat constància escrita. Així el lector curiós o l'investigador del nostre folklore podran conèixer i analitzar les variants que existeixen entre ambdós reculls. Naturalment, hi ha a la compilació de S. Cardell moltíssims textos inèdits, molts d'ells de caràcter local, que enriqueixen enormement el valor d'aquest document. Podríem afirmar, sense exagerar la nota, que **CANÇONS POPULARS MALLORQUINES** constitueix un molt digne suplement llucmajorer a l'obra mestre de la cançonística en llengua catalana: el **CANÇONER POPULAR DE MALLORCA**.

El llibre es clou, endemés de la relació de col·laboradors i un índex complet, amb una relació de la FLORA i la FAUNA que apareixen a les cançons presentades amb la inclusió del nom científic de cada espècie vegetal o animal.

CANÇONS POPULARS MALLORQUINES, constitueix un llibre que presenta una doble característica: el seu interès com a treball d'investigació i el seu atractiu com a objecte de lectura. Per als especialistes suposa un recull de cançons tradicionals que forneix nombroses variants desconegudes de cançons que hom tenia a l'abast en reculls anteriors i al mateix temps és una nova aportació de materials inèdits per a la configuració del corpus, del riquíssim corpus cançonístic mallorquí. Sebastià Cardell amb aquest treball fa una contribució ben estimable a la fixació del cançoner tradicional de la nostra illa.

Però potser a nosaltres, com a llucmajorers i mallorquins no específicament interessats en el tema de la cultura popular, aquest llibre ens suggereix altres possibilitats, no tan escrupolosament científiques però sí més emotives o incitants. A les pàgines de l'obra de Sebastià Cardell ens ofereix hi trobarem fragments d'una memòria, retalls d'imatges que «una veu

que ve de lluny» ens evoca, confidències a cau d'orella dels nostres avantpassats que ens recorden que nosaltres venim d'un temps i d'un món ben definit i específic, d'un món molts aspectes del qual estam obligats a conservar perquè formen part de la nostra particular idiosincràsia. Són paraules plenes de saviesa i d'experiència que ens recorden que a la societat hi ha molts altres valors que no els que una televisiva, simplista i alienadora cultura de masses ens vol fer creure, són endevinalles, són cançons, són embarbussaments o fórmules rituals que ens evoquen paratges on la imaginació i la fantasia campen a cor què vols. És el misteri de la paraula, en definitiva, d'una paraula antiga que, neta, transparent i renovada ens transporta a uns orígens que, en molts moments, per feblesa o desídia, ignoram i traïm. Una paraula, una llengua, definidora d'un poble, antic com la història, una llengua que és el patrimoni que aquests homes i dones posseïen i que nosaltres, a imatge seva hem de posseir i guardar com el tresor més gran.

Una obra atractiva i suggerent, tant pel seu contingut com per la seva presentació (un treball remarcable de l'empresa llucmajorera responsable de l'edició) que ha d'esser motiu de goig per a la gent del nostre poble. No és freqüent, en el trist panorama de la nostra cultura autòctona, que es conjuguin tants elements satisfactoris en una iniciativa: l'autor, les entitats que forneixen els mitjans econòmics imprescindibles, i un públic receptiu (com era el que omplia la Sala de sessions de l'Ajuntament el dia de la presentació del llibre). Per això, cal esperar amb il·lusió que el futur d'aquest llibre important per a nosaltres sigui exitós i que, alhora, estimuli tots els llucmajorers a continuar, amb voluntat ferma, en el treball de redreçament i de progrés de la nostra cultura, des de totes les perspectives.

25è Aniversari de la fusteria dels germans Mòjer

Sopar amb assistència d'autoritats

El dia 15 d'octubre, dissabte de la Darrera Fira, els Germans Mòjer celebrat amb un sopar al Restaurant Gran Via, el 25è aniversari de la fundació de l'empresa. Tots els directius, empleats i obrers amb les seves respectives parelles hi foren presentats. Com convidats d'excepció i formant part de la taula presidencial hi havia el Conseller d'Indústria, senyor Gaspar Oliver i el Batle de Lluçmajor, senyor Joan Monserrat i les seves respectives esposes. El més vell i el més jove dels empleats de l'empresa ocuparen els extrems de la taula principal.

El senyor Josep Mòjer agrai l'assistència als presents i donà la paraula als oradors, que, en breus i apropiades paraules, tancaren l'acte.

El Conseller va alabar la tasca empresarial dels germans Joan i Josep Mòjer i els encoratjà a continuar amb paraules amistoses. El batle, amb paraules molt adequades va aplaudir l'equilibri i el bon enteniment, necessari per altra part, en les relacions empresa-obrer. El senyor Joan Mòjer va recordar els temps primers i agrair la col·laboració a tots.

Tothom va ser obsequiat amb un regal personal i el senyor Joan Mòjer, com a president del consell d'administració, rebé una placa alusiva a l'acte.

UNA MICA D'HISTÒRIA

Joan Mòjer, en un moment en què, precisament havia deixat de fer de fuster, per comercialitzar els xampinyons que produïa el seu sogre, va rebre l'encàrrec de fer la fusta per a un hotelet de S'Arenal, el Xauen, del seus parents Mòjer de Ca'n Pieres, i ho va acceptar. Eren les Fires de 1.963.

El seu germà Josep cumplia el ser-

vici militar i quan va acabar s'incorporà a l'empresa.

Arrel d'haver comprat, l'any 67, un taller de fusteria de Petra, se quedaren amb 14 empleats d'aquell poble que venien diàriament a treballar a Lluçmajor i que, al parèixer eren bons oficials; també en venien de Porreres i d'altres pobles, a part dels llucmajorers, naturalment. Han tengut i tenen encara ara gallecs i palentins bons treballadors de fusta.

Els principis eren al carrer Major nº 41, en es Llogaret de Vedella, fins l'agost de 1.972. A partir d'aquesta data s'instal·laren a la carretera de S'Arenal, cantonada amb el camí de Ca S'Hereu, on ocupen una extensió de 9.600 metres quadrats, dels quals n'hi ha uns 4.000 de construïts.

Per a la construcció de les noves instal·lacions, en un principi varen tenir una forta oposició de part de l'Ajuntament presidit pel Sr. Ramon. Oposició inexplicable, en aquells moments, de part d'un Ajuntament que no mirava molt prim a l'hora d'aprovar, o tolerar certes construccions. Al cap i a la fi ho aconseguiren, fins i tot, al cap d'un cert temps presentà un projecte de construcció d'un minipolígon industrial, ja que a Lluçmajor no hi havia terrenys disponibles; no se va aprovar i quedà oblidat.

Durant aquests 25 anys han fet els treballs de fusteria i decoració de molts d'hotels, apartaments, comer-

ços, xalets, etc., d'entre ells, molts de luxe. Entre els anys 72 a 84 feren tot el treball de fusteria de la urbanització Cala Fornells (és l'obra que més anys de feina els ha donat). Feren la fusta de la part nova del Palau de Marivent, el Club Monte d'Oro a la Costa de la Calma, Ambassador Park, edifici de super luxe. Actualment treballen per a la construcció de 52 apartaments de luxe a Porto Colom.

És anecdòtic anomenar que ells feren la fusta de l'únic hotel que se va construir a Mallorca l'any 74, el Festival de S'Arenal.

Aconseguir mantenir-se en primera línia en fusteria no ha estat res senzill, sobretot en alguns anys de forta recessió i també en aquells anys de gran crisi de al indústria local en què

desaparagueren una trentena de calçat.

MODERNITZANT-SE CONTINUAMENT

La maquinària que ocupa les instal·lacions de les naus és la més moderna que hi ha mercat i està preparada per tirar una gran producció sempre vigilant una gran qualitat de feina; són feines fetes en segons i ajustades a dècimes de mil·límetre, sobre fustes nobles, bàsicament nord i sepi.

El tipus de fabricació que fan actualment és l'Europa-2.000. Només cinc fàbriques de fusteria en tot Espanya estan preparades per a fer feines d'aquesta qualitat, consistent en què les portes queden perfectament ajustades sobre si mateixes i sobre els

bastiments mitjançant unes engastes dins de les quals s'hi fixen unes gomes apropiades que proporcionen un total aïllament. És un treball de tal precisió que solament una maquinària i una tècnica depurades ho aconseguen.

La forta vocació empresarial, una dedicació total i haver-se sabut enrevoltar de gent molt capaç per a l'administració i el treball, han fet que la Fusteria Germans Mòjer, S.A., que complementa la primera, sia, actualment una fusteria de les més importants de les Illes i amb un nivell tècnic a l'altura de qualsevol país europeu.

Des d'aquestes planes ens sumen a l'alegria dels germans Mòjer i els desitjam un èxit futur.

G. Oliver

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:
De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19
C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12
LLUCMAJOR.

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELECTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

*INSTAL·LACIÓ DE COMPUTADORS

Canvis de tensió
Contractació de computadors

PRESSUPOST GRATUÏT

C/ Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

El concert d'orgue d'Arnau Reinés,;

La sensibilitat i la tècnica

En el context de les Jornades Musicals organitzades per la Comissió d'Educació i Cultura de l'Ajuntament durant les Fires de 1988, Arnau Reinés donà un concert d'orgue a la Parròquia que és mereixedor d'un acurat comentari.

Abans de tot, cal recordar breument la història de l'orgue de la parròquia de Sant Miquel i les seves característiques. Segons el seu restaurador, Gerhard Grenzing, probablement aquest orgue es compon de l'antic orgue de la mateixa Parròquia i de l'antic orgue de l'Església de Santa Eulàlia de Palma. Això ho confirma el fet que a l'orgue de Lluçmajor es conserven parts d'un orgue de l'escola clàssica mallorquina i, per altra part, moltes peces i tubs que provenen d'una idea estrangera i no coneguda a Mallorca.

Efectivament, l'any 1804, el famós organer suís Luis Scherrer (s'ha de distingir bé la diferència entre organers -els qui construeixen o restauren orgues- i organistes -els qui toquen aquest bellíssim i complet instrument-) va presentar un projecte per a construir un orgue completament nou per a la Parròquia de Santa Eulàlia de Palma. No se sap si aquest projecte fou realitzat. Si bé a l'orgue de Lluçmajor se conserva el secret del primer teclat i pot ésser identificat perfectament amb la manera suïssa o francesa de col·locar les cadiretes i la seva disposició tècnica com: la de la tuberia antiga conservada (la seva disposició és idèntica a la indicada per Scherrer) i la gran disposició de l'Orgue Major, sobretot en plens.

L'orgue de Lluçmajor és de caràcter barroc i del tany de tres teclats (a Mallorca s'en troben dos més: a Sant Nicolau i a l'Església

dels Socors, a Palma ambdós) amb un total de 39 i uns 2.550 tubs, tres teclats i 12 botons als peus enganxats al teclat de l'Orgue Major.

Aquest orgue ha estat restaurat l'any 1979 sota el patrocini de D. Joan de Vidal i Salvà, baró de Vidal. En aquest moment i per les característiques pròpies de la seva constitució, és a dir, ésser la mescla d'elements provinents de més d'un orgue anterior, guanyaria molt en qualitat de so si era sotmès a una altra restauració parcial, tenint en compte les mancances que pateix en l'actualitat.

L'organista Arnau Reinés i Florit nasqué a Campanet (Mallorca). A l'edat de 6 anys inicià la seva formació musical amb el seu padri Arnau, organista de Campanet. Començà els estudis de piano amb el mestre Francesc Capllonch i obtingué el títol de professor de piano al Conservatori Superior de València, i va obtenir a més Matriculació d'Honor en Música de Cambra. Ha estudiat Orgue i Harmonia amb Mn. Antoni Matheu i Bernat Julià. Ha continuat i finalitzat brillantment els estudis d'orgue amb la concertista i catedràtica del Conservatori Superior de Barcelona, Monserrat Torrent, i ha obtingut el Títol Superior d'Orgue. També ha participat als cursos d'interpretació organística amb Harald Vogel, M. Radulescu i Monserrat Torrent.

Ha estat organista de l'Escolania de Lluç, i ha donat nombrosos concerts i ha realitzat gravacions. També ha participat en altres Corals i Orquestres. Amb motiu de l'any Europeu de la Música, va dirigir les Jornades Internacionals d'Orgue a les Illes Balears.

Ha realitzat estudis sobre els Orgues Històrics de Balears, i s'ha publicat una comunicació seva al II Congrés d'Orgue, celebrat a Madrid l'any 1986. Dóna concerts arreu de les Illes, Catalunya, País Basc i ha participat a la Cinquena Tribuna de Joves Intèrprets d'Espanya organitzada per Joventuts Musicals a Nivell nacional.

Darrerament ha fet gravacions, entre elles, algunes per a la ràdio i una publicada damunt diversos autors mallorquins, patrocinada pel Govern Balear.

Arnau Reinés és, també i a més, professor d'E.G.B., nivell en el qual ha treballat alguns cursos. Des del curs 1987-88 és Professor de Música a l'Escola Universitària de Professorat de les Illes Balears on dedica la seva tasca docent a la formació musical i didàctica dels futurs mestres.

El concert que Arnau Reinés donà a la Parròquia de Lluçmajor el passat dia 8 d'octubre a les 20'45 hores, estigué integrat per les següents composicions:

A la primera part, «Diferències sobre el canto llano del Caballero», d'Antonio Cabezon, l'organista més important que mai ha tingut Espanya, i que desen-

volupà la seva activitat com a organista, clavecinista i compositor, havent quedat cec durant la seva infància, en temps de Carles V i Felip II; «Corriente italiana» de Joan Cabanilles, organista valencià dels segles XVII i XVIII i titular de la Catedral d'aquella ciutat; «Pastoral» i «Fantasia i Fuga en la menor» de l'extraordinari compositor alemany del barroc, Joan Sebastià Bach; «Basse et dessus de trompette ou de cornet séparé, en dialogue», de l'organista i compositor francès dels segles XVII i XVIII Lluís Nicolau Clerambault.

A la segona part, Arnau Reinés interpretà algunes composicions de músics mallorquins: «Ofertori» de l'organista nat a Muro i titular de la Seu de Palma durant el segle XIX, Miquel Tortell; «Marxa Pontifical» escrita pel pollencí Miquel Capllonch i dedicada al Bisbe Campins; «Interludi» del director de l'Escolania de Lluç, Jaume Palou; «Batalha» de l'organista de la Seu i professor del Conservatori de Palma, Antoni Matheu, mort l'any 1984; «Villancico» de l'organista i compositor, Joan Maria Thomàs, fundador i director de la Capella Clàssica.

Arnau Reinés demostrà la seva bona tècnica, avalada per la seva llarga experiència i currículum; la seva sensibilitat, explicitada per l'elecció de les composicions interpretades i per la qualitat de la seva execució i, en darrer terme, deixà ben clara i palesa la seva professionalitat com a músic i com a organista.

Tant l'organista com la Comissió d'Educació i Cultura de l'Ajuntament són mereixedors d'una sentida i sincera felicitació, amb el prec de veure en una altra ocasió un nou concert d'Arnau Reinés a la Vila.

Turisme i especulació: ens hi jugam el futur

Un any més, amb la tardor, arriba el moment de fer balanç de l'any turístic. En xifres rodones, el turisme europeu ha augmentat devers un 4%, així i tot l'ocupació no ha superat el 80% a les grans aglomeracions turístiques.

Qualsevol conegut que tenguí negocis per S'Arenal pot explicar amb exemples l'evolució del poder adquisitiu dels turistes que visiten aquestes zones.

Però hi ha hagut altres ben reveladors que caracteritzen aquesta temporada. Esdeveniments importants, que donen pistes de cap on va el futur de la principal indústria mallorquina, i que la nostra ciutat hauria de saber interpretar, ja ens que la cosa no tenguí cap casta de remei possible.

El fet més preocupant és l'anomenat segon BOOM de la construcció, ja que en el fons, la utilització d'un bé tan escàs a una illa com és el territori serà una de les decisions més definidores del futur turístic. Ara mateix, a Mallorca, hi ha aprovades construccions i urbanitzacions que significaran, si es duen a terme, una capacitat de DOS MILIONS I MIG de persones.

Imaginem aquesta Mallorca, si ara mateix la consumim el 90% de l'aigua disponible i la salinització dels aqüífers és una realitat difícilment reversible. Imaginem la quantitat de fums, els problemes de depuració d'aigües, la saturació a les carreteres, la necessitat d'assistència mèdica, etc. I demanem-nos qui pagarà els impostos que caldran per solucionar aquestes insuficiències, o qui les haurà de suportar dia rera dia.

Clar que, malgrat aquest desbarat es dugui a terme, això no vol dir que aquestes places s'arribin a omplir, ni tan sols durant un parell de setmanes de temporada alta.

En aquest sentit apunten altres noves que hi ha hagut aquest estiu. Una fa referència al vell problema del trànsit aeri. Els «camins del cel» per on vénen els avions estan pràcticament saturats, només a cop d'inversions i coordinació europea es pot augmentar la seva capacitat, però així i tot hi ha un límit, de tal manera que ja es parla d'aprofitar les vies aèries reservades a ús militar. D'altra banda, també l'aeroport funciona pràcticament al cent per cent els mesos de temporada alta.

A això hi hem d'afegir les directrius que ja han manifestat alguns dels turoperadors més importants: que a Mallorca continues construint, no vol dir que ells s'hagin de comprometre a cobrir aquesta oferta. Així han anunciat una selecció de destinacions que pot crear problemes a més d'un empresari i més d'una zona.

D'altres turoperadors de països nòrdics, han decidit retirar Mallorca dels seus catàlegs: tal com està ja no interessa als seus clients, que prefereixen altres llocs menys agobiants, amb manco ciment i manco hooligans.

LA QUALITAT: SOVINT, UNA FALSA COARTADA

Així, tot apunta a la necessitat de modificar la direcció del creixement de la indústria del turisme, i sobretot en el sentit de no continuar la loca carrera d'urbanitzar per urbanitzar, que, si crea algun tipus de riquesa, és per les butxaques de reduïts grups especuladors.

Així ho han vist sectors cada vegada més amples de la nostra societat, fins i tot del mateix empresariat turístic, i així la paraula qualitat s'ha convertit en una mena de coartada fetit per continuar especulant com sempre però donant la impressió que no era així. És cert que, sovint, els mateixos hotelers que accepten aquestes realitats en teoria, a la pràctica no resisteixen la tentació de jugar al joc suïcida de l'especulació.

Així i tot, hi ha encara polítics com és el cas de Miquel Clar de Lluçmajor, per no parlar d'AP, que, vull suposar amb bona intenció, segueixen parlant de les urbanitzacions com a font de progrés i riquesa. El que realment fan és ajudar als interessos dels grups d'especuladors que intentant burlar les lleis que, darrerament, proven de posar un cert ordre, posant en marxa l'anomenat llicència abans que aquestes normes, com el decret Cladera, entrassin en vigor.

Aquests polítics s'equivoquen, i seria millor que reflexionassin molt seriosament, abans de contribuir al desastre social, econòmic i territorial de l'illa. Creen realment riquesa aquests booms de construcció?

Tot aquest any s'han hagut d'importar maons «totxos» de l'Alger, perquè les fàbriques mallorquines no donaven abast. Si es construeix d'una manera més racional aquests doblers podrien ésser per les indústries d'aquí. És a dir, que es treu riquesa de l'illa.

Tampoc és cert que això creï feina; només amb les urbanitzacions comenades, hi ha feina a la construcció per més de 20 anys. El que succeeix ara és una nova onada d'immigració, atreta per un ritme de creixement i construcció exagerat i impossible de mantenir; en aquest sentit, una importació d'aturats a mig terme.

Però, tal vegada el que sigui pitjor és que la qualitat de vida dels mallorquins és cada vegada pitjor, a pesar de poder suportar els embossos amb cada cop més cotxes nous que exigeixen cada cop més despeses en carreteres, per posar sols un exemple.

LLUCMAJOR I EL FUTUR

Aquesta problemàtica afecta Lluçmajor d'una manera ben clara, mentre S'Arenal és un lloc cada vegada més degradat, malgrat les darreres intervencions municipals, o mesures com l'anomenada recuperació de la platja, que no fan sinó enterrar milions de pessetes dels contribuents en arreglar animalades fetes fa pocs anys pels mateixos empresaris que ara reclamen solucions. Solucions que s'han de trobar i que requeriran l'esforç d'aquests mateixos empresaris, tant com la imaginació i el coratge dels poders públics per abordar els problemes d'arrel.

Mentre, es van aprovant noves urbanitzacions turístiques més o manco dissimulades i sempre amb l'etiqueta de la qualitat. A la llarga, el cost de manteniment d'aquestes zones, l'hauran d'assumir els doblers públics, i poden ésser molt elevats; la clara insuficiència de l'aigua per les setanta mil places aprovades no pot fer sinó recordar-nos les caríssimes depuradores d'aigua de mar que ja es demanen per Eivissa.

El concepte de qualitat de l'oferta turística ha d'ésser utilitzat amb realisme i d'una manera global. Una nova zona hotelera, feta a la nostra costa continuant la barrera de ciment que va d'Andratx fins més enllà de Son Verí, maldament estigui feta segons una concepció urbanística menys absurda que S'Arenal, pot temptar realment un turisme més ric, si el seu entorn són els barris baixos del turisme europeu?

No és més lògic, el la situació que hem exposat, pensar que l'única possibilitat per aquestes zones és un desplaçament del turisme barat des de S'Arenal, que sembla condemnat a quedar cada cop més buit, reduït a aparcament de hooligans i jubilats sense un duro? No valdria més adreçar els esforços i les inversions cap a la imprescindible reconversió i millora de les zones ja existents? Quina és l'opinió i el comportament conseqüent dels empresaris turístics? Hi ha coherència entre la política urbanística municipal i les iniciatives per millorar S'Arenal que ja es comencen a dur, tímidament, però més que abans, a terme? També a la dreta, ara en l'oposició se li ha d'exigir una reconsideració seriosa de postures, crec que aquest és el test que ara mateix pot demostrar si és l'interès de la comunitat o els interessos de minories el que defensen sabrem entre tots estar a l'altura d'aquest problema històric o haurem d'acabar pagant molt alt el preu d'una crisi que provoquen uns pocs pagarem i patirem tots?

Miquel Cardell

D'himnes i avantpassats

Personalment, i donada la meua realitat noo gaire material, això de l'esport és un dels esports que m'interessen manco. En qualsevol cas sempre he desitjat la millor sort a aquelles persones i entitats que procuren difondre la pràctica esportiva, maldament a vegades no quedi gaire clar si es promou la pràctica de l'esport o la contemplació passiva de l'esforç d'uns altres, però això no són figures del paner que ara em passa per l'escudeller.

Fa uns dies em va caure a les mans la lletra del nou himne de la Union Deportiva Arenal. És una delícia com ja se'n veuen poques, de manera que no puc resistir la temptació de retreure'n alguns versos:

«Entre la brisa del mar
y el aroma de los pinos
el deporte une destinos
en luchar, luchar, luchar
solo pensando en ganar.

«Tierra brava en canteros,
mar azul de pescadores
del Arenal fundadores...»

«Que precioso este Arenal
el de las bonitas vistas
con sus miles de turistas...»

No em direu que no és una joia. No importa que, generalment l'«aroma de los pinos» (pocs pins) sigui més pudor de fums o d'after sun; que el «mar azul» es mescli amb el marro-nenc dels vessaments; o que les «bonitas visitas» siguin poc més que un record o la finestra dels apartaments

de davant; al cap i a la fi, hi ha una cosa que s'anomena llicències poètiques.

El que em cou més és que l'himne retreu, a manera d'homenatge, o evocació de la tradició de la qual el Club es proclama hereu, els «canteros» i els «pescadores». I aquí és on ens hem d'adonar que aquests picapedrers i pescadors mai no feren la seva feina, ni sentiren la vida, ni somniaren en l'idioma en que és escrit l'himne. De tal manera que, semblant un homenatge, realment enterra i amaga la realitat de la vida i la cultura d'aquells fundadors, esdevé així una nova marginació de la llengua pròpia del nostre país, a l'hora que desaprofita una nova oportunitat de difondre-les entre la majoria immigrant de la població de S'Arenal, accelerant el seu procés d'integració, d'arribar a ésser mallorquins també per cultura i llengua. Es veu que ni el versificador, ni la junta directiva que presideix el senyor Rafael Gómez Hinojosa estan molt preocupats per la supervivència d'una manera d'ésser mallorquins que tenguin realment que veure amb els orígens que diuen, a la lletra de l'himne, assumir com propis.

Tampoc no sembla que tenguin gaire en compte la voluntat d'integració, també lingüística, manifestada per la major part dels immigrants, segons enquestes més serioses de que disposam, o que no molt lluny del local social del club hi hagi escoles, amb majoria de fills d'emigrants, on tot el col·lectiu acadèmic ha decidit

dur a terme programes d'ensenyament en català.

És només una altra bona oportunitat desaproveitada. I això que, el mateix himne demostra que hi ha aquest «mort lingüístic» sota l'estora. Una expressió com «así nuestros jugadores los queremos ver primeros» és inconcebible en castellà: el versificador, té com idioma propi, en el qual s'estructura el seu pensament, el català, i hi renuncia per fer el que hauria d'ésser un acte d'afecte al Club esportiu: escriure-li un himne amb voluntat de durar. Un cas més del complex d'inferioritat cultural i l'autoodi dels mallorquins.

Que hem de fer, així s'escriu la història, i així ens va. En poques paraules, «com una entrega total, Arenal, Arenal, Arenal, Arenal, Arenal, Arenal!».

(Ah! i que quedi clar que som ben conscient que aquesta és una actitud estesa a bona part d'entitats esportives de l'illa, començant per l'equip que se n'autoatribueix la representació, el Real Club Deportivo Mallorca; així doncs, aquesta d'avui, no és més que una de les moltes pedres que acabaran per enterrar dins l'oblit una manera d'ésser mallorquins, la mateixa dels picapedrers i pescadors que fundaren S'Arenal. A aquest pas, i sense que els que podrien fer ni tan sols hi pensin, la substituirà una nova manera d'ésser «mallorquines». Ai, S'Arenal, S'Arenal!).

En Pau dels Cans

Cristaleria Llucmajor

JOAN MOREY

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color

Decorats - Vidrieres artístiques

Ronda Migjorn, 105

Tel. 66 14 93

LLUCMAJOR

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

XERRADES DE CAFÈ

Corregudes d'apotecaris

Aviat estarà inaugurat el nou Centre Sanitari del Carrer Antoni Maura.

-Ja era hora...! Fa mesos que està acabat i encara no l'han posat en marxa...!

-És que, segons diuen, falta el mobiliari.

-I, per què no hi posen els mobles?

-Diuen que l'entitat que els paga encara no els ha comprat per manca de doblers.

-Idò així...! Es construeix un nou edifici sanitari, s'acaba, i després no tenen els mitjans per amoblar-lo.

-Sí, és una mica com el coverbo de la piscina dels «locos» que, en vista de l'èxit, hi posaren l'aigua.

-El que han posat, i corrent, davant aquest nou centre sanitari, ha estat una apotecaria.

-I, per què tantes corregudes? si encara no l'han inaugurat...!

-Perquè diuen que si no posen la nova Farmàcia abans que marxi el nou centre de la Seguretat Social, després ja no el podran instal·lar.

-Així, ja es comprèn allò de les corregudes.

-Una apotecaria davant aquest edifici, és una mina d'or per a qualsevol farmacèutic.

-Sí, perquè es fan moltes receptes, i la major part aniran a caure dins l'apotecaria de tan aprop.

-Et dic que pels doblers, tots els homes perden la «saveta»

-I les dones!

Encara que siguin molt rics.

-«por el dinero, baila el perro...»

UN QUE ESCOLTAVA

Maria Clara

Boutique

c. impremta n.1 (Pas d'en Quint)

Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

ENS FIAMM DE LES BATERIES

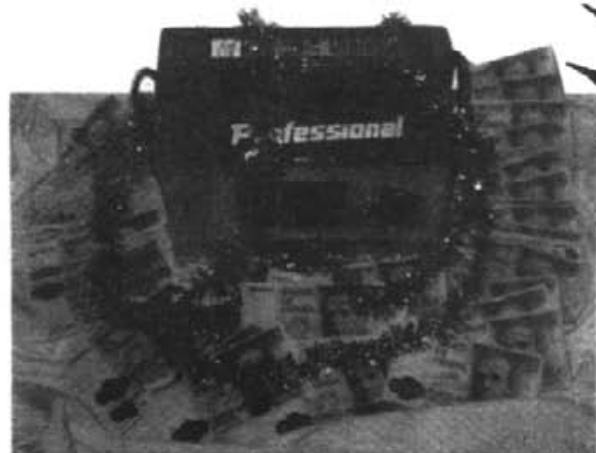
ELS DUU SORT PER A AQUESTS NADALS

¡500.000 PTS.!

Quan compri o li instal·lin una bateria FIAMM demani el seu bitllet per al sorteig

Distribuidor:

COMERCIAL GARCIA

Primer Curs 1956-57 Col·legi Sant Bonaventura

Bartolomé Ballester
Vicens

Miguel Bonet
Ferretjans

Bme. Cirer Cardona

Antonio Cirerol Puig

José Ferrer
Gelabert

Jaume Garcías
Albertí

Miguel Mut
Amengual

Bartolomé Obrador
Jaume

Antonio Pastor Clar

Antonio Planas
Losada

Pedro Puigserver
Monserrat

Lucas Roser
Noguera

Pablo Salvá Jaume

Jaime Salvá Rubí

Bartolomé Salvá
Tomás

Miguel Salvá
Zanoquera

Jaime Taberner
Antich

Bartolomé Tomás
Garau

Antelmo Tomás
Martí

Joaquín Vila Janer

Tempus fugit

Els professors del curs 1956-57 foren els següents:

De Religió: el P. Verger, que també ho fou de Llengua i Literatura, de Geografia: Dn. Bernat Villalonga, de Matemàtiques: Dn. Antoni Palou, de Ciències Naturals: Dn. Antoni Rosselló, de Dibuix: Dn. Mateu Taberner, de música: el P. Esteva Cloquell, i de gimnàstica i F.E.N.: Dn. Joan Bonet, que venia de Ciutat amb una Moto-Guzzi.

Els alumnes d'aquest curs —el que hem pogut esbrinar d'ells— és que en Bartomeu Ballester Vicens fa de pintor, en Miquel Bonet Ferretjans té juntament amb dos germans seus un taller d'electrònica, en Bartomeu Cirer Cardona, treballa a l'Aeroport, n'Antoni Cirerol Puig viu a S'Arenal on es dedica a l'hosteleria, en Pep Ferrer Gelabert, que abans feia feina al Bar d'es Crèdit de Llucmajor, ara és l'apoderada Campos de la mateixa entitat bancària.

En Jaume Garcies Albertí, té una fàbrica de plaques de guix i mol.lures al camí de Cala Pi, en Miquel Mut Amengual és empleat d'Ibèria, en Bartomeu Obrador Jaume és l'encarregat de «Calzados Isleños S.A.» (Ca'n Parés) n'Antoni Pastor Clar es dedica a l'hosteleria.

En Toni Planes Losada, fill d'un antic director d'es Crèdit és el director de la sucursal del mateix banc a Artà. En Pedro Puigserver Monserrat és per ventura un dels més populars del curs, ja que es el cabo de caminers de l'Ajuntament. En Lluç Roser Noguera té una botiga d'alimentació al Carrer de St. Llorenç de Llucmajor, on exerceix de pastisser, en Pau Salvà Jaume, és mercader i a més és el que té la concessió de la recollida de fems de S'Estanyol. En Jaume Salvà Rubí ha seguit les passes del seu pare i fa de fuster a veinat de Ca ses Monges de la Caritat. En Bartomeu Salvà Tomàs es dedica a l'hosteleria, En Miquel Salvà Zanoguera fa de picapedrer, d'en Jaume Taberner Antich suposam que segueix fent de professor d'E.G.B. a Palma.

En Bartomeu Tomàs Garau és Enginyer Tècnic i està fent feina a Obres Públiques. N'Antelm Tomàs Martí és llicenciat en Ciències físiques i viu a S'Arenal, on és Vice-president del Club Nàutic, i finalment en Xim Vila Janer de Randa, es dedica a la terra.

Qui és?

Director de zona d'una important entitat mallorquina. Abans, va esser batle de Llucmajor i va fer de mestre d'escola durant molts d'anys a Sant Bonaventura. Va morir l'any 1986. Q.E.P.D.

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

**PENTA
ASESORES**

Jeroni Sureda Oliver
(Economista - Assessor Fiscal)

Jaume Sitjar Ramis
(Graduat Social - Assessor Laboral)

Plaça d'Espanya, 53 - 1er. - Tel. 66 21 33 - LLUCMAJOR

Restaurante-Asador
LLUCMAJOR

Avda. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Teléfono 66 04 89
LLUCMAJOR
(Mallorca)

**PISCINA, TERRASSA
I MENJADOR D'ESTIU**

*Especialitat en carns al forn
i a la brasa*

**LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS**

Rafel Vicens, pels camins del rock

En Rafel Vicens és un llucmajorer de 19 anys que ha entrat al món del rock fet a Mallorca com baixista del grup HELIKAT. La formació de la banda la completen el cantant Lluís, ex membre de Drakar, el bateria Rafa, ex Alambrada, i el guitarrista finès Miró. Amb aquest grup arribaren a la final del Concurs Pop-rock de l'Ajuntament de Palma, i tenen una maqueta de 4 temes enregistrada als estudis Digitals. Han actuat també al programa Magatzem de TVEB.

M'explica que va començar a tocar amb altres músics fa devers tres anys, i com, a través d'un amic músic va contactar amb Lluís que cercava un baixista pel seu nou grup, ara fa un poc més d'un any, ara Rafel està content de formar part del grup, i dels seus companys, dels quals diu «he après molt d'ells». Trec a conversa el futur del grup:

«Es difícil trobar sortida, és qüestió de fer molta feina i empènyer... Amb segells independents estrangers també es pot provar. I a Madrid les companyies encara et refusen per cantar en anglès, això es comprova quan mous una maqueta per allà».

Això de cantar en anglès, en el món del rock, ara no hauria de venir de nou a ningú, és la llengua que utilitzen tots els grups d'Europa, l'idioma oficial de la música».

A Mallorca tampoc no es fàcil trobar actuacions per un grup de rock:

«Hi ha molts de grups que lluiten per obrir-se camí, i no totes les actuacions que hi hauria d'haver. Així i tot en surten, a pubs i llocs així. A Lluçmajor hem actuat als Instituts de BUP i FP, i a Trui, 3 vespres seguits, tot un cap de setmana; el millor vespre, el dissabte, que la sala es va omplir».

Particularment, afegeix, m'agrada-

ria tocar a Lluçmajor, a l'aire lliure i amb potència de sò, segur que hi hauria gent. Aquí rockeros n'hi ha hagut sempre, i es fan notar, en canvi a les Berbenes, res de res, quan el rock agradaria i no sols als Heavis. No ho entec que no hi hagi concerts, i això que, des d'un concert que es va fer fa uns anys a Plaça, on actuaren Virus i Drakar, Lluçmajor té fama de poble marxós, i hi ve gent, per això també trob que hi hauria d'haver més concerts. Estaria bé que hi duguessin grups estatals, però el més guapo seria un festival, i que els teloners fossin grups mallorquins. Crec que un concert de rock cada any a cada poble no és demanar massa, i seria una bona ajuda pels grups d'aquí».

Li deman la seva opinió sobre l'associació entre rock i violència, i comentam que ja hem encetat els tònics:

«Aquí tens la campanya de Bruque contra la violència. La que hi pugui haver és molt fictícia, com una expressió d'ésser distint, o una mane-

ra de descarregar tensions. Hi ha més violència al futbol, mai hi ha hagut tanta violència als concerts de Heavi com als partits de futbol».

Posats a parlar de coses d'aquestes, surt el tema de les «tribus urbanes» de Lluçmajor. «Això de les tribus és la beneitura més grossa que he sentit. No sé perquè ens volen separar o enfrontar uns amb els altres, noltros no som més beneits ni més llests, ni millors ni pitjors que els altres. Aquí els Heavis i els rockers ens coneixem des que fèiem EGB plegats... i totes les músiques són filles del rock \$ roll».

Encara parlarem de més coses amb en Rafel Vicens, qui diu que no es queixa de viure a Lluçmajor «aquí hi ha bona gent, només falten coses interessants» em diu acabant la conversa, «sobretot qualche concert, que hi ha molts de joves que volen marxa».

És una petició que subscric ben gustós.

Miquel Cardell
Setembre 88

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

sa teulera

D'INTERIOR I
EXTERIOR

CENTRES - RAMS DE NUVA
PLANTES - CORONES

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76

Alta cuina illenca a Lluçmajor

Pau Lluç

Les Fires de Lluçmajor, que se celebren sempre durant el mes d'octubre, inclouen al programa des de fa quatre anys, una Setmana d'actes sobre temes gastronòmics i de cuina pràctica. Una ben plausible iniciativa que volem ressaltar com correspon, en primer lloc per una mera gratitud cap als promotors i també per si pot servir d'estímul a d'altres localitats de l'illa. Com hem dit tantes vegades, sempre serà poc el que es faci quant a l'art culinari es refereix.

L'organització de la SETMANA DE GASTRONOMIA de Lluçmajor és a càrrec de l'OBRA CULTURAL BALEAR, preocupant-se, en aquest cas, per un aspecte important de la cultura, la qual cosa la mateixa institució oblida de ple en altres llocs o delegacions. Amb l'OBRA hi col·labora també l'Ajuntament a través de la COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I CULTURA i com a cap visible per tot allò que faci falta, figura na Maria Tous, dona entusiasta i molt eficaç.

Una dissertació sobre menjar i higiene i una classe pràctica sobre l'art de posar la taula, han obert i tanca la SETMANA. Entremig, en els fogons de la Residència de Lluçmajor (la cuinera de la qual presta una ajuda impagable) s'han vengut desenvolupant al viu i en directe tres lliçons magistrals de la millor cuina mallorquina. Tres sopars inoblidables elaborades segons aquest ordre, per Margalida Obrador de Campos, Joan Olives de Palma i Maria Oliver

de Porto Colom. Les dues dames es poden considerar professionals i Joan Olives, un amateur enamorat de la cuina capaç de les més grans proeses.

Margalida Obrador, sense dubte una de les millors cuineres genuïnes que ens queden, va elaborar una CASSOLA DE CARAGOLS, BACALLÀ AMB SALSA i com a postres, les inigualables ORELLANES.

Els caragols, amb tanta riquesa d'ingredients, esdevenen un plat fora de sèrie. El seu ajudant, Toni, va elaborar davant tots els assistents, un «all i oli» impecable.

Joan Olives, amb la mestria habitual que el caracteritza, va tenir molt en compte el seu auditori, mestresses de casa en la totalitat i va triar un menú econòmic a l'abast de qualsevol butxaca, però no de qualsevol paladar: canelons d'espínacs i cervells de xot, colls de xot amb patates i bunyols de vent, varen constituir l'extraordinari repertori.

Maria Oliver està un poc retirada de l'ofici, no per edat ni per manca de força, sinó perquè ha depositat la confiança en el seu fill, en Toni de «Sa Sínia». De totes maneres, aquesta cuinera està en plena forma i ho va deixar ben evident a Lluçmajor: sopes seques de bacallà i molls al forn, varen ser els dos plats exquisits.

Més de dues-centes mestresses de casa s'havien inscrit en aquestes jornades obligant a l'organització a muntar un circuit tancat de televisió. Totes les assistents, amb les preguntes i l'atenció que hi posaren, varen

demonstrar d'una manera ben clara que la cuina, gràcies a Déu, les continua preocupant i interessant. Laus Deo.

CASSOLA DE CARAGOLS

Receptor elaborat per
Margalida Obrador Escalas
(Restaurant «ES PLA», de Campos)
INGREDIENTS PER A 4 PERSONES:

250 grs. de saïm de porc (aproximadament)
2 kg. de caragols (ben nets)
1 conill de camp
1/2 kg. de menuts de pollastre
2 colomets; 1/4 de kg. de costella de porc; 1/2 kg. de patatò; 1 tomàtiga grossa i madura; el blanc de tres cebes tendres; 1 manadet petit de moradux; un de julivert; un de fonoll; un d'herba-sana; una clovella de taronja i un pebre coent.

PREPARACIÓ

Dins d'una cassola, amb aigua freda es posen els caragols (ben nets), el pebre coent, el fonoll i l'herba-sana i la clovella de taronja i sal. Es posa a foc lent perquè els caragols treguin la banya. S'aviva el foc i ha de bullir 90 minuts. Apart es talla es pollastre, coloms i costella en trossets i es fregeixen dins d'una paella fins que es daurin. S'hi posa la tomàtiga trossegada i es trempa amb sal. Tot aquest sofregit es posa dins d'una cassola amb poca aigua i ha de bullir 15 minuts. Després s'hi tiren els caragols, el patatò i es rectifica de sal. Tot això ha de bullir encara 20 minuts més i s'hi afegeix el julivert, el moradux i la ceba tendra i es deixa coure cinc minuts.

Entitats de Llucmajor

L'Associació de la Tercera Edat

Com dèiem a la nostra publicació de 1985, el fet de visitar l'Associació de la tercera edat és l'equivalent de rebre una injecció de moral i de bon humor. Allà sempre hi ha gent animada i feliç, gent que juga a les cartes o al dòmino, gent que fa randa, o simplement fa tertúlia i deixa passar el temps... espera la propera excursió o el proper ball, amb una increïble vitalitat.

L'Associació de Pensionistes i Tercera Edat de Llucmajor es va constituir el 12 d'abril de 1984, quan Antoni Mas -des de llavors el president- i un grupet de 6 o 7 persones se sentien sensibilitzats quan veien els vellets asseguts als padrisos de plaça i pensaven que es trobarien millor arreplegats en un lloc expressament per a ells.

Amb una gran fe en el projecte s'instal·laren a l'antic local de la Cooperativa «La Nova Vida» al carrer de Sant Joan 7-9 i damunt una petita taula servien taronjades a preus simbòlics fins que aconseguiren una cafeteria, proporcionada per «La Caixa» i un taulell de la fàbrica de sabates de Ca'n Ferrà.

Des de llavors s'han fet moltes reformes -el bar, s'ha enrajolat, s'han fet uns lavabos i un menjador per a 60 persones, s'han comprat taules i cadires... Es

pot dir que s'han invertit 3 milions de ptes. gràcies a les rifes d'objectes i brodats de les pròpies associades i també a les subvencions d'Insero, de l'Ajuntament i de les Caixes.

L'ORGANITZACIÓ DEL CLUB

Els primers associats eren 6 o 7 però no havia passat un any i ja eren 500, cada any que passava se'n afegien un centenar. Actualment són 940.

Tots aquests socis tenen veu i vot a les assemblees de l'Associació, perquè així ho manen els estatuts, i també tenen dret de participar en els seus objectius i activitats.

Els òrgans directius són l'Assemblea General i la Junta Directiva. L'Assemblea es reuneix dues vegades cada any i les decisions

Inauguració del local amb el president de la Federació Balear de la 3ª Edat, F. Rodríguez. (1984)

preses són d'obligat compliment per a tots els associats.

La Junta Directiva és l'òrgan que vetlla per l'estricta compliment dels acords de l'Assemblea i pel

funcionament de l'Associació. Aquesta Junta es reuneix una vegada cada mes en sessió ordinària i també en sessió extraordinària si és necessari.

Des dels inicis el president de la Junta és n'Antoni Mas, i el vice-president en Damià Fullana.

Han actuat com a secretaris Bartomeu Miralles, Andreu Tomàs -amb la col·laboració de na Magdalena Garau- na Margalida Salvà i actualment n'Antoni Gamundí.

El vice-secretari és n'Antem Garcias. El tesorero, abans era en Salvador Martí i ara ho és en Maties

Antoni Mas, president de l'Associació

Excursió a Son Frontera de Son Serra de Marina

Nit Vella del 1985

Stela. I els 4 vocals són en Gaspar Fullana i na Maria Servera, des dels inicis, i darrerament s'han incorporat en Joan Sbert i en Joaquim Garcia.

d'un bon dinar, d'un ball i d'un bon sarau de cançons i acudits.

El club té un grup d'«artistes» -cantants, rapso-des...- i tots ells actuen sovint a les festes organitzades per l'Associació. Fins i tot un grup de teatres, on la majoria eren associats, va representar molt dignament l'obra de Bartomeu Ferrà «Els calçons de mestre Lluc».

Hauríem de destacar la festa realitzada per les Fires i anomenada Jornada de Migjorn -perquè coincidia amb d'altres festes organitzades conjuntament i realitzades als pobles veï-

LES ACTIVITATS

La majoria de socis passen l'horabaixa jugant a cartes, encara que el joc no pot ser més elevat que el d'una pesseta.

Hi ha un grup de dones que es dediquen a fer randa o a brodar i el club els proporciona el fill, amb la finalitat de poder fer una rifa amb aquests brodats, a

Local de l'Associació. Un dia qualsevol

benefici de la pròpia associació.

Els dissabtes i diumenges tenen servei de menjador sempre que s'hagin apuntat amb dies d'antelació, i després se sol organitzar un bon ball.

Solen ser freqüents les excursions, sobretot quan fa bon temps. Han anat al Port d'Andraitx, a Sant Antelm, a Sóller, a Pollença, al Port de Manacor, al Foro de Mallorca, a La Ponderosa, al Casino, a Son Sant Martí, a l'hipòdrom de Son Pardo i ara aniran al Dijous Bo d'Inca.

Aquestes excursions solen anar acompanyades

nats de la nostra comarca de Migjorn-.

Es va tractar d'una festa molt entranyable perquè els directius visitaren i obsequiaren els 40 impossibilitats de Lluçmajor. Es va realitzar un concurs escolar de dibuix. Va col·laborar la banda de música i al passeig de Jaume III actuaren el grup musical d'en Tomeu Bergas i en Joan Xamena i els dos grups de ball de bot: «Escola de dansa» i «Aires d'es plà».

El batle hi va fer acte de presència i va obsequiar totes les parelles que engrany feien les noces d'or.

Participació a «Sa Rua» (1986)

LES PREOCUPACIONS DE L'ASSOCIACIÓ

Malgrat que siguin les festes, les que tenen una gran capacitat de convocatòria, s'organitzen també tots els anys conferències sobre l'augment de les pensions i sobre l'alimentació i higiene de la tercera edat. També hi ha un gran interès per part dels directius de poder servir el dinar diàriament, i també de poder servir-lo a domicili, mitjançant una furgoneta de l'Ajuntament.

Un dels articles dels Estatuts és el d'estudiar i proposar solucions als problemes que tinguin els pen-

sionistes en tots els àmbits de la Seguretat Social i és per això que l'Associació de la Tercera Edat de Lluçmajor s'ha preocupat sempre i ha mantingut relacions amb Insero o Insalud, ja sigui per aconseguir que es fessin anàlisis clíniques a Lluçmajor o perquè els metges especialistes de Ciutat reservin les consultes a hores determinades per a la tercera edat.

En definitiva es tracta d'una tasca ben encaminada perquè les persones de més edat es trobin bé i se sentin encoratjades per viure en plenitud aquesta darrera etapa de la vida.

Coloma Julià

Jornada de Migjorn. Fires del 1988.

Moneda corrent

Les empreses, de qualsevol tipus, com a organitzacions que vehiculen la producció i el consum, esdevenen peces clau en l'intercanvi comunicatiu, que es fa necessàriament per mitjà de la llengua.

La llengua que s'empri dins un territori configurarà la comunitat que hi viu i hi treballa; per tant, aquesta llengua ha d'estar al servei d'aquest col·lectiu.

Tothom coneix la importància dins el món empresarial de la publicitat, de la formació permanent dels treballadors, dels tècnics i dels directius, i de les publicacions especialitzades

que cada un dels sectors empresarials genera.

Els missatges comercials de les empreses que operen des de i dins la nostra comunitat ens han arribat sempre en castellà, però això no vol dir que aquesta llengua sigui la que ens escau com a poble. **PODEM COMPRAR, VENDRE I INFORMAR-NOS TAMBÉ EN CATALÀ.**

Hi ha qui diu, però, que les llengües parlades per més gent (com és el cas del castellà) permeten molts més contactes perquè són llengües «de comunicació». I jo em deman: ¿és que podríem trobar llengües que no fos-

sin «de comunicació»? És evident que aquesta afirmació en favor de les llengües «majoritàries» amaga la intenció dels seus parlants que nosaltres, que parlem una llengua «minoritària» (si és que set milions de persones poden considerar-se una minoria) aprenguem i parlem la seva perquè d'aquesta manera ells no hauran de fer l'esforç d'aprendre la nostra.

En aquesta situació nostra de poble amb una llengua no ben bé minoritària però sí MINORITZADA, és a dir, una llengua que està patint un procés de retracció dels seus usos públics en la pròpia comunitat lingüística, és només una voluntat decidida de normalització real la que ens pot retornar el català al món socio-econòmic. I aquesta voluntat decidida farà que des de les empreses se'ns ofereixi la possibilitat de viure en català. Altrament la normalització lingüística mai no serà un fet.

Aquests són els àmbits i aspectes on, segons la capacitat de cada empresa, es pot utilitzar el català:

-el nom de l'empresa: logotip, targetes, segells.

-la retolació interna i externa de les dependències.

-la publicitat: catàlegs, cartells, fullets informatius, tanques, anuncis a la premsa, a la ràdio, a la televisió, fires i convencions.

-informatització, facturació i comptabilitat: albarans, fulls de comanda, factures, rebuts, nòmines, cartes, informes, memòries, actes, comunicats.

-productes: etiquetes, instruccions d'ús.

-atenció al públic: relacions públiques, informació, venda.

Per poder posar en pràctica aquesta decisió cal en primer lloc tenir un personal que conegui el seu treball i que conegui també la llengua catalana, i per això és important la formació d'aquest personal mitjançant cursos, conferències, lectures.

En segon lloc és necessari assessorament lingüístic i material especialitzat: vocabularis, lèxics, models de textos i formularis, diccionaris, etc. En aquest sentit el Servei de Català de l'Ajuntament de Lluçmajor us ofereix gratuïtament aquest assessorament, ja sigui directament o mitjançant serveis de consulta d'organismes i institucions, i tot el material especialitzat de què disposi. La decisió i l'empenta depèn de vosaltres.

RENAULT 21 2 L. TURBO AUTODESAFIO

Para desatar las sensaciones más apasionantes. Exclusividad a 227 Km. por hora, con una potencia de 175 CV.

DISTANCIESE

El Renault 21 2 L. Turbo, el más alto de la gama, permite ir siempre en cabeza, con distinción y seguridad plena.

Todo un desafío

RENAULT 21 2 L. TURBO

Infórmese en:

RENAULT

BARTOLOME JAUME NADAL

Ronda Migorn, s/n
Tels. 66 01 40 - 66 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristòfol, 6
Tel. 26 00 01 S'ARENAL

La llista de la compra

Forn i pastisseria (I)

bescuit
 bombons
 braç de gitano
 brioix
 bunyols: de patata, de vent.
 cabell d'àngel
 caramels
 carquinyolis
 coca: amb verdura, amb trempó, amb pedres, amb al-bercocs, amb fulls.
 coca bamba
 coca de Nadal
 coca de torró
 coca de patata
 confits
 crema
 crespells
 croissant
 dolços
 ensaïmada: farcia de crema, nata, cabell d'àngel, etc.
 farina: blanca, prima, gruixada, rodona, de força, flor de la farina.
 galletes, galetes
 gelat
 llevat
 llonguet
 magdalenes
 magraneta

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

Sabíeu que...

Podem parlar d'un període de formació de la llengua catalana des del segle VI (un segle després de les invasions germàniques) fins al segle IX. La reforma carolíngia comportà un acostament al llatí clàssic, la qual cosa afavorí el naixement de la consciència que la llengua romànica parlada ja no era llatí.

És, però, cap a la meitat del segle XI quan tenim ja cert nombre de textos escrits en català, alguns de llargada considerable, bé que sense intenció literària. Els primers d'aquests textos són el FORUM IUDICUM i les HOMILIES D'ORGANYÀ.

PASTISSERIA

Ca'n Lluç

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

FOTO CLAR

Perfumeria

*Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria*

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

flors i
Plantes
Amengual

PLANTES - FLORS
RAMS DE NUvia
CORONES I RAMS
C/. Born, 17 - Lluçmajor

**CENTRE ÒPTIC
EXPOLENT**

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74 S'ARENAL

Liquen saur

Margalida Pons

DINS la capsula de gruixut cartró s'amaga el paper més fi. Paraules de *Blai Bonet*, translúcides, geloses de les imatges però difusores d'una llum progressivament delirant, com l'olor de la terra. La calligrafia, amansida al principi, es revolta i dirigeix amb gest voluntariós la mà de l'escriptor. I veiem, impresa al prim cotó d'una camiseta, la gran ferida que iguala tots els cossos, l'agermanament del cor amb els pulmons i el sinuós intestí. Només al fons, després de l'experiència de la visió impúdica i vegetal, trobam els versos d'*Arnau Pons* i els dibuixos de *Rafel Joan*.

Sobre el color gris de les planes del llibre, el groc injecta a les figures, místiques i amoroses i amb calzes a les mans, una vitalitat expansiva i morbosa. Els set poemes d'*Arnau Pons*, la contundència del seu llenguatge, demostren un bon treball de recerca lèxica. El resultat és harmoniós: la incorporació de paraules inhabituals no sembla artificiosa, probablement perquè l'autor ha mantingut sempre la poesia en primer lloc, sense anteposar-hi cap altra ciència (la solució més difícil, val a dir-ho). Al marge d'això els millors poemes potser són els llargs, on l'autor pot desenvolupar la capacitat narrativa: per exemple «*Sidi Rahal*», però també «*Djma el Fna*». Un exercici sorprenent és «*Fullaraca estrepitosa*», escrit amb estructura de sonet: és possible, entre el

ritme abrupte dels versos, sentir el renou descompasat de les fulles cruixint en un jardí poblat de faunes i nimfes; l'escenari, decadent, contrasta amb el tractament agosarat del tema: tot plegat, una variant del famós «*M'exalta el nou i m'enamora el vell*» de J.V. Foix, que, d'altra banda, ha deixat la seva empremta al primer vers; la rima interna de «*Rabiós, i en jardí clos, l'arravat del faune*», ¿no té cap ressò —ni que sigui irònic— de l'immortal «*Sol, i de dol...*»?

«*Liquen saur*», amb un tiratge de tres-cents exemplars, es el darrer treball que ens ofereixen les Edicions Atàviques de Lluçmajor. En poc més d'un any i mig les Atàviques —combinant lletra i serigrafia— han tret a la llum la carpeta «*Baleigs*» i els llibres de poemes «*Cos de calitja*» de Miquel Bezares i «*Territori d'incògnites*» de Damià Pons. La llista de il·lustradors és ben nodrida: Patrick Asquith, Toni Garau, Maria Ginard, Miquel Mascajó, Biel Thomàs, Emma Waters, Pere Bennàssar, Rafel Joan... En definitiva, productes perfectament seriosos, encara que —afortunadament?— no massa coneguts. La carpeta «*Liquen saur*» d'A. Pons, R. Joan i la gent del taller Contrastit reprèn el fil del dinamisme i la imaginació en el camp de les publicacions mallorquines de poesia. Un fil que no s'hauria de trencar.

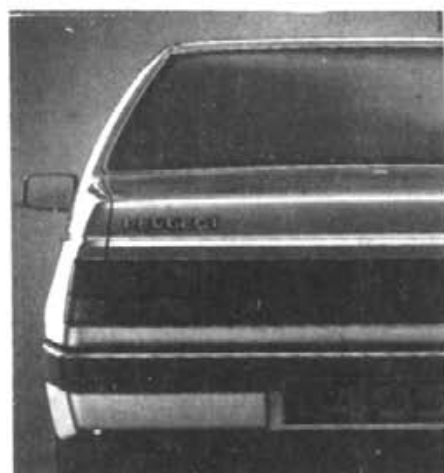
«*Liquen saur*», d'Arnau Pons i Rafel Joan. Edicions Atàviques. Lluçmajor, 1988.

PEUGEOT

405

EXPRESSIÓ D'INTEL·LIGÈNCIA

4 Models des de
1.750.000 ptes.

Preu F.F. + I.V.A + transport

Tallers MARINA

Joan Ramon

PEUGEOT - TALBOT

Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat

Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES
NAIXEMENT

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

El nostre Batle, quan convoca un ple de la «CIUDAD DE LLUCHMAYOR», ho fa d'una ciutat no existent ja que des del canvi de nomenclatura el nostre poble és LLUCMAJOR.

Canviar l'encapçalament de les convocatòries (que gràcies a aquest consistori —tot s'ha de dir— les fan en la nostra llengua) no creim que sigui una despesa que agrava la tresoreria local i, al mateix temps, contribuïria al que és la voluntat de la majoria del Consistori, incloent els social demòcrates governants.

Les òlibes de la Seu, que són molt devotes, estan ben preocupades. Sentiren la conversa entre el canonge lluchmajorer Baltasar i Coll i la Sra. Ma. Antònia Fortesa, referent al bateig del seu nét. El canonge li negà la possibilitat que el nin pogués ser batejat a La Seu per ser «un punto filipino» (que en l'argot de certs membres de la jerarquia eclesiàstica vol dir «fill de mare fadrina»).

I deim d'alguns membres perquè el nostre bisbe, Sr. Teodor Ubeda va desmentir les paraules del canonge i autoritzà el bateig de l'infant a La Seu.

Creim que actuacions com aquesta no contribueixen gens a què els creients en Déu, creguin amb els seus representants ni que la gent s'atraqui a l'església. Canonges com aquest, a la Seu, són com catxos a la beurada.

Fa uns quants mesos que totes les sessions plenàries que celebra el Consistori acaben igual. Són com els serials televisius i les pel·lícules de l'oest que, inevitablement, inclouen la seqüència desafiament entre els dos protagonistes.

En les pel·lícules els dos pistolers van avançant poc a poc pel desert i polsós carrer, davant l'expectació dels curiosos que romanen amagats darrera les finestres i portes del saló. Caminen pas a pas amb les mans a punt de treure el revòlver i de disparar.

Els plens de l'ajuntament tenen també el capítol, quasi obligat, de l'enfrontament entre el portaveu del grup socialista i el regidor del CDS. La seqüència es repeteix a cada ple amb una similitud quasi total; inicien el debat per un tema puntual que, paulatinament, es transforma en censures i acusacions. Un és en Rabasco, el qui censura les actuacions dels responsables del govern municipal i l'altre, en Tomàs Garcias, el qui defensa la gestió del batle, i ataca a la vegada el representant centrista.

Si en els «Westerns», l'enfrontament es produeix en un carrer solitari i al compàs de la música d'E. Morricone, en els plens —per allò del lloc que ambdós regidors ocupen a l'estrada— es veuen obligats de mirar-se quasi de reüll.

La resta dels membres del consistori contemplen impassibles de dels seus escons, l'autèntic foc creuat, amb l'excepció del socialista M. Rodríguez Valencia, el qual, assegut enmig dels dos és obligat de veure com les bales dialèctiques li passen fregant el nas.

Els ciutadans assistents a les sessions plenàries, ja esperen amb inquietud el moment que el batle doni pas al darrer apartat de l'ordre del dia, «precis i preguntes» i romanen amb la mosca darrera l'orella ja que, en qualsevol moment, un dels protagonistes pot treure i disparar la primera bala dialèctica.

Després arriba el «pim-pam-pum» i sol perllongar-se bastant de temps, quan succeixen rèpliques i contrarèpliques, allargant les sessions. Quan s'acaba la munició dialèctica, s'acaba també el ple i a la plaça es veuen rotlades que comenten tot allò succeït uns minuts abans.

I és que —com diu el mussolet— els plens, com els «westerns» sense el desafiament entre el xerif i el foraster no serien iguals sense els enfrontaments tradicionals entre Tomàs Garcias i Joaquim Rabasco.

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**

GABRIEL OLIVER

**INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR**

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

C.D. Espanya i Preferent

En defensa, bé; en atac, malament

Joa. Quin.

No acaben d'estar contents els seguidors que van cada quinze dies al Municipal Llucmajor a veure el seu equip, encara que darrerament han guanyat alguns encontres, es sofreix massa i els noranta minuts no acaben de sortir redons i quan es venç es fa sense convèncer i a més a més aquestes victòries són més justes que la pell del nas, és a dir, sempre per la mínima. És a fora camp (on no hi van la majoria dels seguidors, però com que jo hi vaig puc opinar amb coneixement de causa) quan el nostre equip juga a empatar -m'estic referint a les evolucions vistes sobre el rectangle de joc i no a les instruccions donades a la caseta- i d'aquesta manera només es poden aconseguir dues coses, amb una mica de sort la igualada i quasi sempre, la derrota. Basta repassar les estadístiques, que ja comencen a ser fiables després de 10 jornades: onze gols en contra, xifra bastant bona que converteix el marc de Garí Quintana en el tercer menys golejat del grup. Deu ser que es guarda molt darrera i no es pot atacar? Som, amb set gols, la segona ofensiva pitjor del grup estant amb el colista Son Sardiña, el qual a més a més no ha guanyat cap encontre i amb un atac menys agut que l'espanyista.

En definitiva, la cosa va bé quant a la defensa però no hi va gens en atac i una perspectiva de sofriment pel fred hivern que s'acosta, però abans d'arribar-hi peguem una ullada

da a la tardor que càlid i fins al moment, no ho ha estat tant quant a resultats es refereix.

ACLARIMENTS

No podem començar sense fer dos aclariments, amb referència al passat número, se veu que les «bruiques» ens varen fer una mala passada i s'ha de rectificar: Primer, hem de dir que el titular quan es va jugar a casa contra el Ferrerolenc havia d'esser ESPANYA, 1 - FERREROLENC, 2, i no empat a un gol, com va sortir publicat. La segona errada està en la situació del comentari del SON SARDIÑA, 0 - ESPANYA, 1 que havia de figurar després del titular ESPANYA, 0 - LA VICTÒRIA, 0. Com que el resum de Son Sardiña - Espanya no dona senyals de vida, haurem de començar per aquí.

SON SARDIÑA, 0 ESPANYA, 1

Sota les ordres del col·legiat Cabrer el qual va anar en una tonallitat gris com el partit mateix. Son Sardiña i Espanya, en un dematí soleiat, varen disputar un encontre amb victòria del menys dolent i en aquesta ocasió va ser l'équip de Llucmajor que va aconseguir el gol a través del Central i capità Jaume Vich quan mancaven quatre minuts pel final. Per part del quadre vencedor varen jugar: Garí, Guerrero, Martí, Galán, Vich, Cano (Cosme), Ruiz, Andreu, Manolo, Terrassa (Monserat) i Garau.

ESPANYA, 0 R. LA VICTÒRIA, 0 (repelició)

Una altra jornada de poc futbol en el Municipal Llucmajorer i es va traduir en un empat sense gols i si parlem de mèrits, hem de dir que va ser un resultat ben just. Va destacar la lluita dels homes d'Emili Gómez amb els jugadors Pascual i Jurado com els més incisius. Per part de l'Espanya, una única oportunitat clara de gol, per part d'Andreu però que va tirar alt. Es va salvar del naufragi, com s'esdevé darrerament, el porter Garí Quintana el qual va estar molt bé i el va seguir en encerts, el jove Miquel A. Salom.

L'aliniació local va estar formada per: Garí, Guerrero, Martí (Cosme), Galán, Vich, Andreu, Ruiz, Manolo, Pons, Terrassa i Salom (Roca).

CARDASSAR, 1 - ESPANYA, 0

En el camp de «Es Molet», amb una excel·lent entrada, l'equip de Sant Llorenç i el de Llucmajor es varen veure les cares acabant els noranta minuts amb triomf local gràcies a un gol del veterà Lull quan va transformar una falta que va llevar les teranyines de la porteria de G. Quintana quan es complia el minut 51. Hem de dir que el partit va començar bé per a l'Espanya quan varen quedar en superioritat numèrica ja que als 10 minuts va ser expulsat el migcampista local Barceló. Però abans, concreta-

ment quan es duïen tres minuts de joc M. Terrassa va ser objecte d'un clar penalti que el col·legiat D. Casas no va voler veure. Amb una pena màxima sense pitjar i una situació numèrica favorable, el quadre de Miquel Jaume que hem de dir de passada que en defensa va estar molt bé, no va saber resoldre el conflicte a favor seu. A més a més, el porter local Nadal només va ser un espectador ja que els atacants visitants no tiraren a porta ni tan sols una vegada en tot el partit. En canvi, els de J.V. Acuña varen saber aprofitar l'ocasió i els dos punts es varen quedar a casa.

Alineació Espanyista: Garí, Guerrero, Pons, Galán, Vich, Andreu, Ruiz (Martí), Roca, Riuort, Terrassa i Garcia.

ESPANYA, 2 - POLLENÇA, 1

El poc públic que va acudir a presenciar aquest encontre va ser testimoni de la primera victòria de l'Espanya al seu feu. Els espanyistes es mostraren superiors als de Llorenç Coll, sobretot durant la primera part, on es varen aconseguir dos gols un de Terrassa en el m. 11 i un altre de Garau quan faltava un minut per la mitja hora. Sense cap dubte el reaparegut Garau va donar més empenta a la davantera però les forces no varen ser les mateixes durant el segon temps i Vich va haver d'intervenir amb encert quan va treure una pilota de la mateixa línia la qual cosa hagués suposat l'empat perquè abans havia marcat Ayra

(m.75) encara que en un clar fora de joc però l'àrbitre M. Pietro, sobrat de pes i mancat de qualitat, no va voler veure. En definitiva, un apurat resultat però triomf just dels jugadors de M. Jaume i en aquesta ocasió va alinear els següents: Garí, Vich, Pons (Galán), Martí (Mòjer), Guerrero, Andreu, Garcia, Ruiz, Aragón, Terrassa i Garau.

ESCOLAR, 1 - ESPANYA, 1

En el camp municipal de «Es Figueras» el C.D. Espanya va realitzar els millors 45 minuts de la temporada jugant amb ordre i lligant bones jugades com la personal de Garcia que va valer el primer gol, quan es portaven 23 minuts, i d'altres, com un xut d' Aragón que Rechac enviaria a córner quan l'esfèrica ja estava a punt d'entrar. Encara que també

hem d'apuntar, si volem ser sincers, que la sort es va associar amb els visitants quan l'extrem Ferrer va fallar una falta màxima. Però ningú no podia imaginar que després de la bona primera part l'equip descendís fins a estar agobiat pels homes que dirigeix Joan Terrassa que, a més d'aconseguir la igualada, en el minut 50, per mediació de Ferrer, varen estrellar dos esfèrics als pals. Hem de destacar que el partit va ser molt noble i esportiu, actuant per part del C.D. Espanya els següents jugadors: Garí, Guerrero, Pons, Galán, Vich, Andreu, Ruiz, (Riutort), Roca, Aragón (Terrassa), Garcia i Garau.

ESpanya, 1 - ESPORLES, 0

Encontre justament guanyat pels de Miquel Jaume davant d'un bon rival futbolísticament parlant perquè en l'esportiu tenien molt que desitjar. Primer

va ser el lateral Cano el qual no va deixar sortir una pilota que havia estat tirada perquè sortís fora quan es trobava Garí Quintana lessinat enterra. Després, quan va concloure l'encontre, els mal educats de S. Ramon es varen negar rebre el trofeu de Fies donat per l'Ajuntament que hem de dir de passada, que no va tenir cap culpa de la derrota. Hem de dir també que el vent va ser protagonista i no va beneficiar a cap dels dos conjunts.

De la resta s'ha de destacar la positiva labor de Guerrero en el marcatge d'Esteve i el gol de Garau que va ser la clau perquè els dos punts quedassin com a millor fermança.

MARGALIDÀ, 1 - ESPANYA, 0

L'equip del camp de «S' Estanyol» portava cinc jornades sense guanyar i a més presentava en aquest partit tres im-

portants baixes dels seus efectius titulars. Els ànims estaven aconeguts i com a prova la pitjor entrada de la temporada en un camp de Preferent. Però, ni amb tot això Espanya va ser capaç de treure una bona tallada, en la primera part només una tirada a porta dels visitants i cap per part del Margalidà i després del descans, en el m. 61 Garau remata de cap i es llueix J. Maria un minut després arribaria el gol d'Amenigual i més tard un tir al pal d'aquest mateix jugador en ple desconcert local. Això va ser l'únic destacable d'un partit on vists els pocs mèrits d'ambdós equips havia d'acabar en empat.

A les ordres del col·legiat Lladó, el C.D. Espanya va alinear a: Garí, Guerrero, Pons, Galán (Riutort), Vich, Andreu, Roca, Ruiz, Garcia, Terrassa (Franconetti) i Garau.

CLASIFICACIONES

1. FERRIOLENSE	10	7	2	1	19	8	16	+6
2. Cardener	10	8	2	2	21	11	16	+6
3. Maganosa-Jove	10	6	3	1	18	8	15	+5
4. Escalar	10	5	4	1	13	8	14	+4
5. Porto Cristo	10	5	3	2	24	11	13	+3
6. Polienca	10	5	3	2	18	10	12	+3
7. Esporles	10	5	1	4	18	11	11	+1
8. Soladell	10	5	1	4	19	13	11	+3
9. Margalidà	10	4	3	3	14	10	11	+1
10. AL Rafel	10	5	1	4	19	14	11	+1
11. Montuïri	10	4	2	4	16	20	10	-6
12. Riu Victoria	10	3	3	4	15	17	9	-1
13. Artà	10	4	1	5	19	24	9	-1
14. La Unión	10	3	3	4	8	11	9	-1
15. Espadà	10	3	3	4	7	11	9	-1
16. Andorra	10	3	2	5	16	17	9	-2
17. Pto. Pollença	10	2	3	5	9	15	7	-3
18. Petra	10	0	4	6	12	22	4	-8
19. Campos	10	0	3	7	7	18	3	-7
20. San Sadurn	10	0	1	9	5	30	1	-9

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14 h)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h.)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Juvenils C.D. Espanya i Regional

Entre els millors

Juvenils C.D. Espanya

Joan Quintana Castell

És veritat que fa gairebé tractar amb el responsable dels juvenils aquesta temporada, tot són facilitats i sobretot bona educació cap a aquesta revista representada, en aquest cas, en la meua persona. Ja ho varem dir, però ho repetim: en Joan Llopart Lull, és tot un cavaller de l'esport.

Però també hi ha altres coses que contribueixen al bon fer d'aquest entrenador: és un estudiant del futbol, veu molts de partits, coneix molts de jugadors i observa els rivals, abans d'enfrontar-s'hi. Els resultats es comencen a notar i ja té els jugadors entre els millors de la categoria, a més a més disposa d'un conjunt humà molt bo i per poc bé que surtin les coses les treurà el màxim de rendiment.

UNA MICA DE TOT

Des de la darrera informació donada i fins el moment de fer aquest comentari (28-10-88) s'han jugat quatre encontres i hi ha hagut una mica de tot com a la vinya del Senyor, això sí, sense apartar-se del bon camí començat dia 4 de setembre, data d'inici de la lliga 1.988/89.

I ja que parlem de bon camí, cap de millor que el de l'autopista que va conduir fins a la porta de l'estadi blanc i blau, als efectius espanyistes els quals no es varen acovardar ni

davant el ciment que els envoltava ni davant la gespa que trepitjaven aconseguint un meritori empat a dos amb gols dels preseleccionats A.M. Cantos i A. Gálvez.

L'equip de la ciutat de les perles va ser el següent rival i fent honor a la veritat hem de dir que els llucmajorers se'n dugueren dos positius (1-3) amb tota la justícia, la major envergadura i millor eficàcia varen ser la clau del triomf. Els jugadors de J. Llopart varen posar entusiasme i a estones bon joc contrarrestant amb un gol de A.J. Ruiz el qual va reduir diferències.

I si un equip bo, feia quinze dies, havia estat vençut a casa, en aquesta ocasió, tampoc no varen voler ser menys els llucmajorers i tornaren vencedor (0-2) en el camp d'un altre històric com és la U.D. Poblara. Els espanyistes varen ser superiors i varen dur a bon terme la tasca d'equip juntament amb les dues dianes del goleador A.M. Campos.

Per acabar, hem d'assenyalar que es va empatar (0-0) en el darrer encontre del qual tenim notícia, en el mateix camp Municipal de Llucmajor tenint com a rival el C.D. Ramon Lull i aquest es va defensar molt bé i se'n va saber dur un positiu davant un conjunt com el C.D. Espanya que per primera vegada en aquest campionat, no va marcar cap gol.

Infantils C.D. Espanya i Regional

A la deriva

Infantils C.D. Espanya.

Joan Quintana

Dies enrera, assistirem a un entrenament dels nostres infantils i la veritat és que vèrem molt enfainats a Julià Ferragut i Joan Lascolas en la direcció d'aquells al.lots tractant d'injectar moral a uns jugadors desfets després dels darrers resultats. La nau va cap a la deriva dins un recorregut ple de resultat negatiu. Però encara queda molt lliga per davant i allò que ara és tempesta pot esdevenir bonança, és el que s'ha d'esperar perquè, pitjor del que va ara, és quasi-bé impossible.

EL PRIMER GOL DE LA TEMPORADA

Hem de començar parlant del resultat del primer dissabte d'octubre, jugat al Municipal llucmajorer i perdut per la mínima (1-2) davant d'un Barracar combatiu el qual, amb la poca cosa que va fer, se'n va dur els dos punts. En aquest partit els espanyistes marcaren el primer gol de la temporada, a través de

S. Ferrer, després de 360 minuts de nul·lilat golejadora.

Set dies més tard, es va perdre (1-0) amb una veritable mala sort contra la Unió Esportiva Poblara. El conjunt blaugrana no va ser superior al nostre i hagués estat molt més just un empat perquè les coses haguessin quedat més d'acord amb el que va succeir sobre el terreny de joc.

Molt baixos de moral, una setmana després, un altre desplaçament i el Juventut Sallista endossava una golejada escandalosa (13-0) als al.lots de Julià Ferragut. Sense cap dubte, aquests 13 gols, sumats als 15 del dia de l'Olimpic, ens donen un resultat de 28 dianes que marquen un rècord negatiu en la història del futbol llucmajorer base.

I per acabar, hem de comentar la derrota a casa (0-2) en benefici de l'escolar de Capdepera i Cala Ratjada, el qual va vèncer amb tota justícia als espanyistes que un pic més deixaren l'atac de banda sense aconseguir cap gol.

Olimpic del M.	8	8	0	0	55	4	16
J. Sallista	8	6	2	0	47	6	14
Poblense	8	5	2	1	34	12	12
Petra	8	6	0	2	18	12	12
Escolar	8	3	3	2	17	8	9
Badia C.M.	8	2	5	1	14	11	9
Murense	8	4	1	3	12	27	9
Juv. Dep. Inca	8	4	0	4	23	26	8
Bto. R. Llull Inq.	8	1	4	3	11	20	6
At. Alaró	8	1	2	5	8	17	4
Porto Cristo C.F.	8	0	4	4	7	28	4
Barracar	8	1	2	5	13	30	4
Campos	8	1	2	5	4	25	4
Espanya	8	0	1	7	1	38	1

Alevins C.D. Espanya II Regional Líders!!

Alevins C.D. Espanya.

Quintana Castell

La darrera crònica que havíem fet es titulava «Cap a l'ascens» i és que la meua confiança en els jugadors alevins així com amb els dos entrenadors, Llorenç Sastre i Jaume Paniza, és màxima. Sobretot en aquesta parella de preparadors que és la més compenetrada del futbol llucmajorer i sense cap dubte, també de l'illa.

Per a l'ascens hem de quedar en segon o tercer lloc i justament és aquesta la posició que després de 4 jornades, ocupen aquests nostres, representants, amb tots els partits guanyats, 12 gols a favor i només 2 en contra, és el millor coeficient del grup, per tant són LÍDERS; encara que en aquests moments això no importa però sí al final, però com hem dit abans, la nostra confiança en l'equip és total.

Dia 1 d'octubre va començar el campionat i des d'aleshores aquests han estat, resumits, els partits dels quals tenim notícia.

El debut va ser massa i el Consell que s'estrenava al seu feu va ser la víctima; una golejada (0-6) va deixar les coses ben clares sobre el Municipal d'aquell poble i els gols de Llorenç Grimalt (3), Gabriel Agulló (2) i Jaume Ruiz varen marcar la diferència entre els dos

equips.

El primer partit a Llucmajor es va jugar en contra del Sóller (la vall dels tarongers) i encara que no hi va haver tants de gols com a Consell, les diferències varen ser ben palpables (3-0) i es varen encarregar de culminar la tasca de llurs companys els jugadors U. Grimalt, Joan «Peter» i Jaume Ruiz (aquest darrer autor del primer gol).

Una setmana més tard es va viure el partit més difícil des que es va començar el campionat per rendir-se al difícil Pollença el qual va aconseguir marcar el primer gol (1-2) però aquest va ser contrarrestat pels gols de Gabriel Agulló i de Llorenç Grimalt.

Per finalitzar, el C.D. Espanya va trobar moltes dificultats per vèncer a un dels equips més fluïxos del grup. S'horta, el qual va posar les coses ben difícils al conjunt llucmajorer fins a l'extrem que només es va poder vèncer per la mínima (2-1). La inspiració del goleador Grimalt va ser decisiva i li hem d'anotar els dos gols encara que —tenint-ho sempre molt en compte— l'important és marcar un gol més que l'equip contrari, i el jugador que ho aconsegueix és només una peça més que s'encarrega de culminar la tasca i l'esforç de tot el conjunt.

Benjamins C.D. Espanya Grup Manacor Plantilla 1988/89

Benjamins C.D. Espanya

Quintana

Ja ha començat el torneig organitzat pel Consell Insular de Mallorca on hi és el C.D. Espanya per segon any consecutiu. També repeteixen els germans Morrell, Sebastià i Antoni, els quals, juntament amb Gabriel Bibiloni són els encarregats de dirigir aquests al·lotjats que són els més petits representants del nostre futbol.

resultats n'hi ha hagut per a tots els gusts, és a dir:

Va començar la lliga el passat primer d'octubre visitant Ses Salines per enfrontar-se a l'amfitrió d'aquella ciutat i la cosa no podia començar millor perquè al final del temps reglamentari el marcador (0-4) a favor dels blaus amb gols i tots ells de Ferragut.

El segon compromís va ser el debut al Municipal Llucmajorer i es varen perdre (1-3) els dos positius que s'havien aconseguit el disabte anterior. Novament tornaria ser el capità de l'equip, Ferragut, que ara ha avantatjat la posició respecte de la temporada anterior i juga de mig, el qual aconseguiria marcar, encara que, aquesta vegada, només fos un gol enfront de l'Avance que va guanyar amb justícia.

Una setmana més tard una altra derrota i per golejada (6-0) contra el líder del grup, el C.D. Campos, el qual compta per victòries tots els partits jugats fins a la data i no li han marcat cap gol.

Finalment, el darrer resultat que coneixem és l'empat a gols en el Municipal Llucmajorer contra els representants de Vilafranca el qual amb una bona defensa va frenar tots els atacs espanyistes.

PLANTILLA DE JUGADORS

Aquests entrenadors tenen per a aquesta temporada 1988/89 els següents jugadors: Gabriel Taberner Oliver, Jaume Maimó Estrany, Pere Muñoz Algaba, Jaume Cerdà Astorga, J. David la Güela Julià, Antoni Ferragut Comino, Jordi Segura Valentín, Pere Janer Rigo, J.J. Duran Robarías, J.M. García Tugores, J.A. Rubio Sureda, Manuel Gil Nicolau, Miquel Jaume Power, Lluís Vich Ramos, Joan Grimalt Trujillo, Alfons Muñoz Algaba i David Trujillo Barnes.

ELS QUATRE PRIMERS RESULTATS

Quant als quatre primers

Bàsquet Llucmajor

Just quan es tancava la passada edició de la revista, va tenir lloc la presentació de tots els equips de bàsquet de Llucmajor a les instal·lacions del Pavelló d'Esports Municipal.

Normes va ésser possible incloure dins el nombre del mes d'octubre la foto corresponent a l'equip senior i una conjunta dels diferents equips femenins. L'acte va concloure amb un partit entre l'equip senior Llucmajor-Aquacity i el primer equip del Syrius Patronat de primera divisió B. No cal dir que el partit no va tenir color, i que els jugadors de Palma varen aconseguir una clara victòria, però el partit va servir per veure a Llucmajor el què en aquests moments és l'equip més representatiu de les illes dins el bàsquet nacional i que compta amb jugadors tan coneguts com Hollis, un dels millors americans que han vingut a jugar a Espanya, a Tarín, el jugador de més alçada del bàsquet espanyol amb 2'17 metres.

Per altra banda, aquest mes passat ha marcat l'inici oficial de les diferents competicions del bàsquet balear, i ja són uns quants els equips de Llucmajor que han començat a jugar partits oficials. L'equip juvenil masculí dins el grup B, el junior masculí, i els senior masculí en el grup A, el junior masculí, juntament amb els

aquestes esperances, ja que encara es duen disputats molts pocs partits.

Per l'equip senior, en canvi, les coses no han començat gairebé, al menys pel que respecta als resultats, ja que després de guanyar no sense certes dificultats dins la pista de l'Escola de Capdepera, va perdre el primer partit jugat dins la seva pista contra el Costa Calvià. La importància d'aquesta derrota és molt relativa, ja que falten encara molts de partits per jugar però no deixar d'ésser significativa si tenim en compte que l'any passat l'equip llucmajorer no va perdre cap partit dins el Pavelló Municipal fins el darrer de tots, el que corresponia a la final. Pensant en això, també és veritat que val més perdre el primer com enguany que no el darrer com va succeir l'any passat.

Respecte al partit Llucmajor-Aquacity contra el Costa Calvià m'agradaria fer algun comentari més, i es refereix a la poca serietat que alguns estaments posen en la competició. Ja resulta significatiu que en un partit com aquest, on s'espera una rivalitat forta entre els jugadors i que es jugui amb equips de Costa Calvià, Andratx, Òptica Abel, La Gloria de Palma, Joventut Mariana de Sòller i Escola de Capdepera. Moltes i llar-

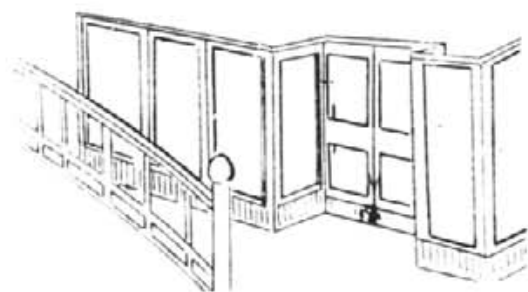
Equip juvenil masculí. Únic equip imbatut del bàsquet masculí llucmajorer.

gues seran les excursions de l'equip senior enguany en aquesta primera fase, tenint en compte els rivals que li ha tocat en sort.

Per ara, el que està aconseguint millors resultats és l'equip juvenil que ha guanyat els dos partits que ha disputat, el segon d'ells dins el camp de la Impremta Badia. Els juvenils són l'únic equip llucmajorer de bàsquet dels que han començat la competició que encara no ha perdut cap partit. Els juniors han perdut un dels quatre disputats, però com que aquest ha estat dins la pista del Patronat, la seva trajectòria es pot considerar molt bona pel moment i fa albergar bones esperances de poder ocupar una de les posicions capdavanteres de la classificació. De totes

maneres hem d'esperar que la competició avanci un poc per confirmar pot considerar com el més important sens dubte d'aquesta primera fase, s'hi desplaça només un àrbitre; però que encara ho és més que a la Taula d'anotadors hi hagi una sola persona per controlar les faltes, anotar els punts aconseguits a l'acta del partit, junt amb el número del jugador que ha fet la cistella i el minut en què aquesta ha estat aconseguida, dur un control del marcador electrònic... i que a més a més tinguin una criatura plorant en braços; repetesc, no ho trobo seriós, així no em sorprèn que hi hagi gent que si s'ho prengui en seriós i es posi nerviosa.

S. Monserrat.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

CONCURS DE CAÇA AMB CANS EIVISSENCES

Com és habitual en el programa de les nostres Fires, es realitza un concurs de caça amb cans eivissencs. Com també sabeu, aquesta prova es fa en diversos vedats privats en els quals són distribuïdes les diverses colles de participants.

A les dues hores de l'horabaixa es dona la sortida i ja es preveuen els primers «nyecs-nyecs» de les cusses aglapint el conill que ple de panxa disfrutava d'un tranquil repòs dintre el seu jaç a l'ull de sol. Els caçadors criden animant la persecució.

Arriba la fosca, s'acaba la tasca. És l'hora del recompte: conills aglapits, conills agafats i cussa que ho ha aconseguit, doncs així es puntua aquesta prova. Es fan els corresponents informes signats pels jutges que acompanyaven els caçadors.

Mentre el jurat llegeix aquests informes per treure el percentatge i proclamar la parella guanyadora, així com la cussa més manyosa per agafar els conills, (per aquesta també hi ha honor), surten de les boques dels participants les lloances de les cusses, «Na Dolça aglapeix molt bé», «Na Pinta és molt forta i fa molta feina», «Na Llesta és molt espabilada i es col·loca tan bé que les altres li porten tots els conills».

Però també surten de les mateixes boques les crítiques als altres animals que no han sabut o no han pogut complir amb la seva pre-establerta obligació. «Na Boba no serveix, ni té idees», «Na Dalei és pitjor, té ganes de feina, però és tant locanda que desbarata les altres, pots retirar-la en voler», «Na Glòria era molt bona, però ha tornat vella, per una punyida va bé, en canvi per una tirada llarga ja no té força, em sap greu perdre-la».

Tant prompte se nombra el guanyador, com les virtuts i vicis de les cusses queden oblidades i la discrepància d'opinió, el dubte de la veracitat d'un informe o l'incompliment de qualque norma o regla queden insinuats. Es diu, es replica, es repeteix, es contradiu, amb aquest ordre o amb el que vosaltres vulgueu, triau no té importància. A la llarga s'acaba embolicant el credoll. Es mou estopeig sense arribar a mar d'obledes!!.

Aleshores s'alça la veu del més reposat i amb la mà dreta alta, portant-hi un tassó de vi, crida: «em complau veure aquest animat ambient», tots callen en sec i escolten amb atenció. «m'emociona sentir els nostres apassionats canvis d'opinions», acota la veu i segueix, «això demostra que aquesta prova que va començar fa bastants d'anys enrera, com a pretensions personals i amistoses de portar presumir, sense estufar, de posseir la gossada més ben conjuntada de tots nosaltres, no solament perduda sinó que ha anat cobrant força».

«A més de fer-nos rejuvenir per breus moments, doncs fa uns quants minuts tots pareixiem joves disputant una ximplessa, ens fa participants de la conservació i millorança d'una raça de cans típic balear, nostrall, i tots ens hem de sentir orgullosos d'aquesta obra. El concurs ha acabat, visca el concurs; ara disfrutem d'aquesta bulla i refrigeri, després pensem ja amb el de l'any vinent perquè surti millor i més animat encara. Salut per tots».

Tothom alçant la tassa beu,riu i aplaudeix satisfet. La festa ha acabat com sempre: bé, no calia esperar altra cosa.

Els participants d'enguany han estat deu parelles, i les guanyadores són:

1r. lloc: la parella formada per Guillem Aulet i Miquel Munar, aconseguint agafar 16 conills.

2n. lloc: la parella formada per Miquel Oliver i Magí Vidal, que agafaren 14 conills.

3r. lloc: la parella formada per Miquel Clar i Blai Nadal, que agafaren 13 conills.

La cussa premiada en aquesta ocasió fou «Chispa» de la parella Aulet-Munar, que ella sola agafà 10 conills.

HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...

Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

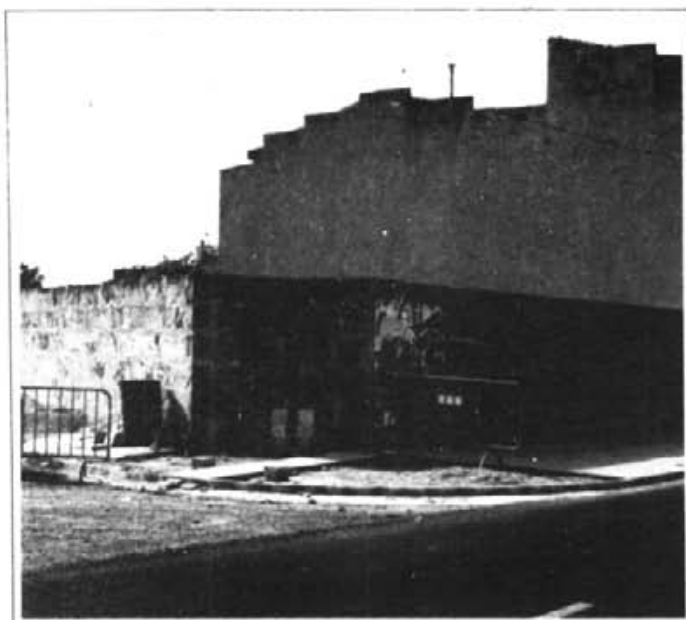
TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

Reparacions en general
Planxisteria i pintura

Ronda de Ponent, s/n. Tel. 66 12 67 (LLUCMAJOR)

P'es forat d'es moix

Què ens costarà, als contribuents, l'arranjament de les voravies de la Ronda Migjorn?

La funció d'un Ajuntament no és només arranjament dels carrers sinó evitar el seu deteriorament. Si no ho fa així, tuda els doblers.

A la Ronda, els cotxes i els camions continuaran aparcant damunt la voravia i d'aquí a uns quants d'anys hauran de tornar pagar la voravia.

FINITA

CURANDERA I MASSATGISTA
SON SERRA - PALMA

Informació: Tel. 28 88 40

La paret més ben feta de Mallorca

He sentit contar varies vegades i en versions molt similars entre elles d'aquesta història. En essència és la història de la construcció d'una paret de pedra eixuta. Un cop acabada, el paredador amolla: «No, i encara hauria pogut quedar millor».

-Idò tornau-la a fer, li contesta l'amo.

Un cop conclosa la reconstrucció, l'escena es va repetir, i així el mestre va començar per tercera vegada a aixecar aquella paret de pedres. Un cop tornada a acabar, era una estructura tan ben ajustada que un dragó no hauria estat capaç d'amagar-se dins les esclotxes que hi havia enmig de les pedres. Així va quedar feta aquella paret, que es diu que era la més ben acabada de tot Mallorca, i al seu lloc va romandre, davant el que ara és la fusteria dels Hermanos Mòjer. Fins que les obres d'ampliació de les corbes de la carretera de S'Arenal se la'n dugueren per davant.

Ara m'han contat que les pedres del tancament superior d'aquesta paret, la part de més difícil realització, va esser venuda abans de la demolició, de tal manera que les restes de la paret de pedra eixuta més ben feta de Mallorca —i víctima també del creixement de l'asfalt— clouen ara un altre mur, devers Santanyí. Així ho he sentit contar, i així ho escric.

En Pau dels Cans.

QUI ÉS?

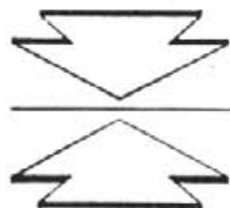
És el Sr. Andreu Martín Burguera

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC

ANTONI ISERN OLIVER
LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

NAIXEMENTS:

- Josep Antoni Peña Manresa, fill de Sebastià i Sebastiana, nasqué el 28/9.
- Josep Gómez Nadal, fill de Josep i Magdalena, nasqué el 2/10.
- Antoni Cardell Mir, fill de Miquel i M. Dolors, nasqué el 3/10.
- Aina Isabel Martín Jofre, filla de Salvador i M. de les Neus, nasqué el 12/10.
- Eva María Rojas Marín, filla d'Antoni i M. Teresa, nasqué el 7/10.
- Joan Caldés Salas, fill de Joan i Magdalena, nasqué el 18/10.

MATRIMONIS:

- Victor Antoni Mulet Mas i Joana Francisca Mulet Pujol, es casaren al Santuari de Gràcia el 17/9.
- Manuel Herrera i Margalida Palou Pascual, es casaren a l'església de Sant Mateu de Bunyola el 24/9.
- Francesc Vich Segura i Alicia Gázquez Nieto, es casaren a l'església de la Lactància el 1/10.
- Angel Solano Campos i Maria de Gràcia Reina Quintana, es casaren a l'església de Sant Bonaventura el 30/7.
- Damià Garcias Serra i Francisca Maria Tur Crespi, es casaren al Santuari de Gràcia el 23/7.
- Daniel Olmo Cañellas i Maria dels Angels Pérez Blázquez, es casaren a l'església de la Lactància el 16/10.

DEFUNCIONS:

- Eugení Mora Canales, morí el 29/9 als 76 anys.
- Bernardí Benítez Hidalgo, morí el 3/10 als 72 anys.
- Serafina Garí Gamundí, morí el 4/10 als 89 anys.
- Magdalena Negre Quetglas, morí el 10/10 als 87 anys.
- Francesc Forteza Miró, morí el 10/10 als 86 anys.
- Jaume Salvà Pericàs, morí el 13/10 als 77 anys.
- Apolònia Llinàs Manresa, morí el 16/10 als 74 anys.
- Antònia Maria Rebassa Oliver, morí el 21/10 als 50 anys.
- Joana Maria Catany Tomàs, morí el 25/10 als 73 anys.
- Catalina Russiñol Bauzà, morí el 26/10 als 73 anys.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

**SERVEI
OFICIAL**

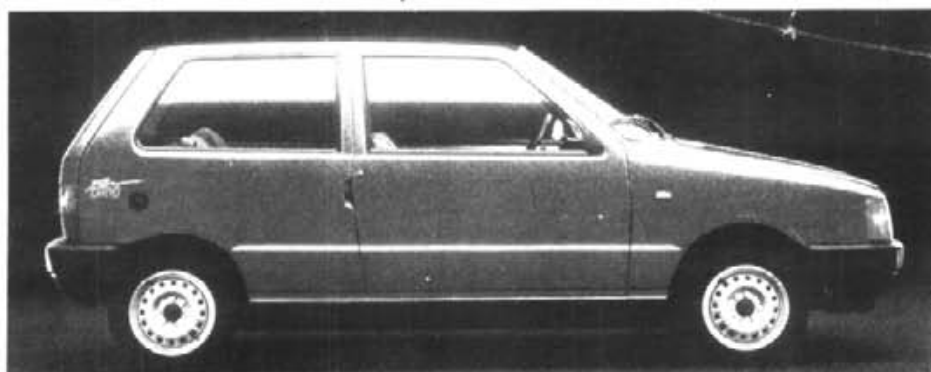
FIAT

CONEIXEU EL FIAT U BRIO?

- * Aquest cotxe duu un motor projectat per un ordinador i és construït per robots.
- * Neixen 3.000 motors diaris. Cada 20 segons es fabrica un nou motor **FIRE**
- * És el motor més lleuger de la seva categoria. Té un 33% menys de fases que els altres motors convencionals.
- * A 90 Kmts/h. pot circular 24 Kmts. amb 1 lt. de benzina.
- * Aconsegueix una velocitat de 145 Kmts./h.

* El seu preu és el millor del mercat:
951.660 pts. en carretera

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47

**MÉS DE 532 TENDES ESPECIALITZADES
PER TOT EL MÓN, VENEM EXPERIÈNCIA**

I MOLT PROP DE VOSTÈ

expert

ELECTRICA
Calafat
C/. Sa Fira, 3 - Tel. 661901
LLUCMAJOR

**INSTAL·LACIONS
SERVEI TÈCNIC
ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL
CLUB DE VIDEO**

**Venda i assistència
tècnica dels productes:**

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

Electricitat i Electrònica
de l'automòbil

INJECCIÓ DE BENZINA

Aires acondicionats
CARRIER
CUPIA S.A.

Tacògrafs

So i alta fidelitat
Automòbil

BLAUPUNKT
Alarmes
Esquiladores
Motoserres
Plaques solars
Generadors
Lloguer maquinària
Martells

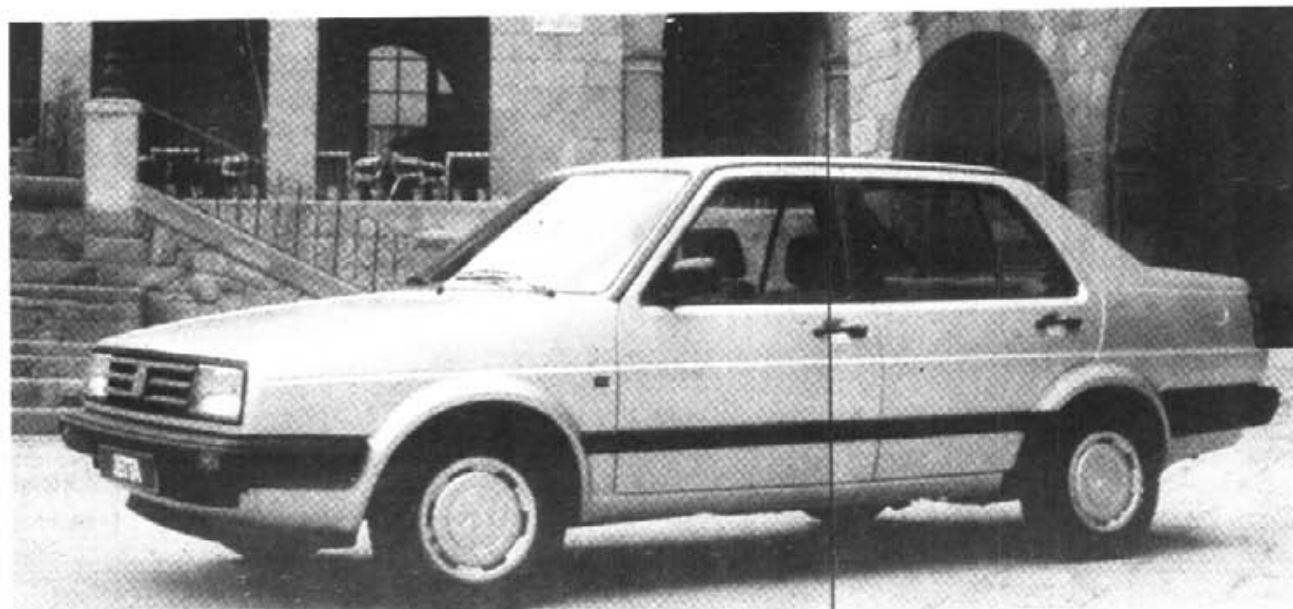
AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

- INJECCIÓ BENZINA
 - ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA DE
L'AUTOMÒBIL
 - AIRE ACONDICIONAT
 - REFRIGERACIO ISOTÈRMICA
- LLOGUER DE MAQUINÀRIA ELÈCTRICA

JETTA CL: amb ESPERIT ESPORTIU

SEAT

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. S'Arenal s/n - Tel. 66 02 34